

Η λεηλατημένη φύση μάς «κερνάει» λοιμώδεις νόσους

Πηγή:	ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ	Σελ.:	1,4-5	Ημερομηνία έκδοσης:	21-04-2020
Επιφάνεια:	2029.7 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	6725
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

ΣΤΟΝ ΦΑΚΟ
ΤΗΣ «ΕΦ.ΣΥΝ.»

Η λεηλατημένη
φύση μάς «κερνάει»
λοιμώδεις νόσους

ΣΕΛ. 4-5

Πώς ο Covid-19 έφτασε από τα ζώα στον άνθρωπο;

- Η χρόνια καταστροφή των οικοτόπων έχει οδηγήσει στην εμφάνιση ή επανεμφάνιση των περισσότερων γνωστών ζωνοόσων που έπληξαν σφόδρα την ανθρωπότητα τα τελευταία χρόνια
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Εμπολα ο οποίος ευδοκίμησε σε αφρικανικές περιοχές που είχαν αποψιλωθεί, αλλά και η αύξηση κρουσμάτων ελονοσίας κατά 50% γύρω από τον Αμαζόνιο όταν αυτός αποδασώθηκε κατά 4%

Θανατηφόροι ιοί, «αντίδω

Οι ασθένειες σχεδόν πάντοτε βγαίνουν μέσα από το δάσος και την άγρια φύση και βρίσκουν τον δρόμο τους προς τον ανθρώπινο πληθυσμό, με την πανούκλα και την ελονοσία να είναι δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα από το παρελθόν. Περίπου το 60% όλων των μολυσματικών ασθενειών στους ανθρώπους είναι ζωονόσοι, όπως και το 75% όλων των αναδυόμενων μολυσματικών ασθενειών, με άλλα λόγια έρχονται σε εμάς μέσω των ζώων.

Επιπλέον οι αναδυόμενες ασθένειες -οι λοιμώδεις νόσοι των οποίων η ανακάλυψη είναι σχετικά πρόσφατη και βρίσκονται στο στάδιο της εξάπλωσης- έχουν τετραπλασιαστεί τον τελευταίο μισό αιώνα, λένε οι ειδικοί, κυρίως λόγω της αύξησης των ανθρώπινων καταπατήσεων σε βιότοπους, ειδικά σε «καυτά σημεία» σε όλο τον κόσμο, κυρίως σε τροπικές περιοχές. Και με τα σύγχρονα αεροπορικά ταξίδια και την ισχυρή αγορά της διακίνησης άγριων ζώων η πιθανότητα σοβαρής επιδημίας σε μεγάλα κέντρα συγκέντρωσης πληθυσμού είναι τεράστια.

Από τις αρχές αυτού του αιώνα δύο εμφανίσεις ασθενειών έχουν προκληθεί από νέους κορονοϊούς που έκαναν το άλμα από ξενιστές ζώων σε ανθρώπους. Το 2002 ξεκίνησε στην Κίνα ένα κορονοϊός που ήταν υπεύθυνος για μια έξαρση κρουσμάτων σοβαρού οξέως αναπνευστικού συνδρόμου, γνωστός ως SARS. Ένας άλλος κορονοϊός προκάλεσε το αναπνευστικό σύνδρομο

της Μέσης Ανατολής (MERS) το 2012. Ο Covid-19 είναι ο τρίτος.

Σύμφωνα με την επικεφαλής του περιβαλλοντικού προγράμματος του ΟΗΕ, Ινγκερ Αντερσεν, η φύση μάς στέλνει ένα μήνυμα με την πανδημία του κορονοϊού και τη συνεχιζόμενη κλιματική κρίση. Κορυφαίοι επιστήμονες δώλωσαν στον Guardian ότι το ξέσπασμα του Covid-19 ήταν μια «σαφής προειδοποιητική βολή», δεδομένου ότι υπάρχουν πολύ πιο θανατηφόρες ασθένειες στην άγρια φύση και πως ο σημερινός πολιτισμός «παίζει με τη φωτιά».

«Ποτέ στο παρελθόν δεν υπήρχαν τόσες πολλές ευκαιρίες για να περάσουν τα παθογόνα από άγρια και οικόσιτα ζώα σε ανθρώπους» εξηγεί η Αντερσεν. «Ο συνεχιζόμενος αφανισμός των άγριων χώρων μάς έφερε κοντά σε ζώα και φυτά που φιλοξενούν ασθένειες, οι οποίες μπορούν να μεταπηδήσουν στους ανθρώπους». Σε σχέση με τον Covid-19 άλλες ασθένειες από την άγρια φύση είχαν πολύ υψηλότερα ποσοστά θνητότητας σε ανθρώπους, όπως 50% για τον Εμπολα και 60%-75% για τον ιό Νίπα που μεταδόθηκαν από νυχτερίδες στη νότια Ασία. «Παρ' όλο που ίσως δεν το πιστεύετε αυτή τη στιγμή, πιθανότατα είμαστε λίγο τυχεροί με τον Covid-19» επισφαιρίζει ο Αντριου Κάνινγκχαμ από τη Ζωολογική Εταιρεία του Λονδίνου.

Για να αποφευχθούν περαιτέρω επιδημίες, οι επιστήμονες δηλώνουν ότι τόσο η παγκόσμια άνοδος της θερμοκρασίας όσο και η καταστροφή του φυσικού κόσμου χάρην της γεωργίας, της εξόρυξης και της

στέγασης πρέπει να σταματήσουν, καθώς και οι δύο οδηγούν την άγρια ζωή σε επαφή με ανθρώπους.

Θανατηφόρες συναντήσεις

Οι ζωονόσοι που εμφανίστηκαν ή επανεμφανίστηκαν πρόσφατα είναι ο Εμπολα, η γρίπη των πτηνών, το αναπνευστικό σύνδρομο της Μέσης Ανατολής (MERS), ο ιός Νίπα, ο πυρετός της κοιλάδας του Ριφτ, το σοβαρό οξύ αναπνευστικό σύνδρομο (SARS), ο ιός του Δυτικού Νείλου, η νόσος του ιού Ζίκα και μια σειρά νέων κορονοϊών. Η πιθανότητα αυτών (60%) προέρχεται από τα σώματα των ζώων, κατοικίδιων και άγριων. Περισσότερο από τα 2/3 εξ αυτών προέρχονται από την άγρια φύση και όλοι συνδέονται με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και για την ακρίβεια με τη λεηλασία της φύσης.

Υπεύθυνα δεν είναι τα άγρια ζώα, όπως ισχυρίζονται διάφορα δημοσιεύματα με εικόνες άγριων ζώων ως την «πηγή» των θανατηφόρων εστιών. Τα άγρια ζώα δεν μολύνονται ιδιαίτερα με θανατηφόρα παθογόνα έτοιμα να μας μολύνουν. Στην πραγματικότητα τα περισσότερα από αυτά τα μικρόβια ζουν ακίνδυνα στο σώμα αυτών των ζώων. Το πρόβλημα είναι ο τρόπος με τον οποίο η συρρίκνωση των δασών και η επέκταση των πόλεων και των βιομηχανικών δραστηριοτήτων ανοίγουν δρόμους για την προσρμογή των μικροβίων στα ανθρώπινα σώματα, τονίζει στο «The Nation» ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Σόνια Σαχ.

Η καταστροφή των οικοτόπων απειλεί τεράστιους αριθμούς άγριων ειδών με εξαφάνιση, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών φυτών και των ζώων στα οποία βασίζομαστε ιστορικά για τη φαρμακοποιία μας. Αναγκάζει τα άγρια είδη να περιορίζονται σε μικρότερες περιοχές των εναπομεινάντων οικοτόπων τους, αυξάνοντας την πιθανότητα να έρθουν σε επαφή με τους ανθρώπινους οικισμούς που επεκτείνονται στους πρόσφατα κατακερματισμένους βιότοπους. Αυτή η συχνή κοντινή επαφή επιτρέπει στα μικρόβια που ζουν στο σώμα τους να περάσουν στο δικό μας, μετατρέποντας καλοήγη ζωικά μικρόβια σε θανατηφόρα ανθρώπινα παθογόνα.

Ένα καλό παράδειγμα είναι ο Εμπολα. Σύμφωνα με μια μελέτη του 2017, τα κρούσματα του Εμπολα, που έχουν συνδεθεί με πολλά είδη νυχτερίδων, είναι πιο πιθανό να εμφανιστούν σε περιοχές της Κεντρικής και Δυτικής Αφρικής που έχουν βιώσει πρόσφατα γεγονότα αποψίλωσης δασών. Η κοπή των δασών όπου ζούσαν οι νυχτερίδες τις αναγκάζει πλέον να πεθαίνουν σε δέντρα μέσα σε αυλές και αγροκτήματα. Ετσι αυξάνεται η πιθανότητα οι άνθρωποι να δαγκώσουν ένα κομμάτι φρούτου καλυμμένο με σάλιο νυχτερίδας ή να καταναλώσουν

ρα» της λεηλασίας της φύσης

κρέας νυχτερίδων, εκθέτοντας τον εαυτό τους στα μικρόβια που καταφεύγουν στους ιστούς της νυχτερίδας. Τέτοιες συναντήσεις επιτρέπουν σε έναν αριθμό ιών που μεταφέρονται από νυχτερίδες -Εμπολα, Νίπα και (ο συγγενικός με τον ιό Εμπολα) Μάρμπουργκ-να «γλιστρήσουν» σε ανθρώπινους πληθυσμούς.

Αλλά και στον Αμαζόνιο μια μελέτη έδειξε ότι η αύξηση της αποδάσωσης κατά 4% αύξησε τη συχνότητα της ελονοσίας κατά περίπου 50%, επειδή τα κουνούπια που μεταδίδουν την ασθένεια ευδοκίμουν στο σωστό μίγμα πλιακού φωτός και νερού σε πρόσφατα αποψιλωμένες περιοχές.

Βέβαια ζωνοόσοι μπορούν να προκληθούν πέραν της εισβολής σε ανέγγιχτα τροπικά τοπία. Ο ιός του Δυτικού Νείλου έφτασε στις Ηνωμένες Πολιτείες από την Αφρική, αλλά εξαπλώθηκε επειδή ένας από τους αγαπημένους του ξενιστές είναι ο αμερικανικός κοκκινόλαιμης, ο οποίος ευδοκίμει σε ένα κόσμο με γκαζόν και αγρούς και τα κουνούπια, τα οποία συντελούν στην εξάπλωση της ασθένειας, τον βρίσκουν ιδιαίτερα ελκυστικό. Σε αυτή την περίπτωση ο ιός είχε σημαντικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία στις Ηνωμένες Πολιτείες, επειδή εκμεταλλεύτηκε είδη που ταιριάζουν καλά με τους ανθρώπους.

«Λιμνοθάλασσες κοπριάς»

Ωστόσο δεν είναι μόνο η καταστροφή των άγριων βιότοπων που επιταχύνει τον κίνδυνο εμφάνισης ασθενειών, αλλά και η «αντικατάστασή» τους. Για να ικανοποιήσουμε τις σαρκοφάγες ορέξεις του είδους μας, έχουν και εκεί εκτάσεις στο μέγεθος της ηπείρου της Αφρικής για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας.

Καθώς οι πληθυσμοί αυξάνονται, οι αναπτυσσόμενες οικονομίες και οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού προσφέρουν στους καταναλωτές στα σούπερ μάρκετ την επιλογή αγοράς βοείου κρέατος από κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μέσα στη ζούγκλα ή στη σαβάνα σε πολλές διαφορετικές ηπείρους.

Εκατοντάδες χιλιάδες άλλα ζώα εκτρέφονται σε εργοστασιακές εγκαταστάσεις περιμένοντας τη σφαγή, συστεγαζόμενα πυκνά μαζί, στρώνοντας το έδαφος στα μικρόβια να μετατραπούν σε θανατηφόρα παθογόνα. Οι ιοί της γρίπης των πτηνών, για παράδειγμα, που προέρχονται από άγρια υδρόβια πτηνά, πέρασαν σε πτηνοτροφεία, μεταλλάχθηκαν και έγιναν πιο μολυσματικοί. Ενα στέλεχος, το H5N1, που μπορεί να μολύνει τους ανθρώπους, σκοτώνει περισσότερους από τους μισούς που έχουν μολυνθεί.

Οι τεράστιες ποσότητες των περιττωμάτων που παράγονται από τα εκτρεφόμενα ζώα παρέχουν ακόμα περισσότερες ευκαιρίες στα μικρόβια των ζώων ώστε να διαχέονται στους ανθρώπινους πληθυσμούς. Επειδή τα ζωικά απόβλητα είναι πολύ πιο

ογκώδη σε σχέση με τις ποσότητες που μπορούν να απορροφήσουν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις ως λίπασμα, συλλέγονται σε πολλά μέρη που ονομάζονται «λιμνοθάλασσες κοπριάς».

Το κολοβακτηρίδιο «Εσερίχια κόλι», το οποίο ζει ακίνδυνα μέσα στα έντερα σε πάνω από το ήμισυ των βοοειδών στις αγροτικές περιοχές των ΗΠΑ, κρύβεται σε αυτά τα απόβλητα. Στους ανθρώπους προκαλεί αιμορραγική γαστρεντερίτιδα και πυρετό και μπορεί να οδηγήσει σε οξεία νεφρική ανεπάρκεια.

Το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων δι-σεκατομμυρίων δολαρίων είναι ένα άλλο μέρος του προβλήματος. Χιλιάδες ζώα μεταφέρονται μέσω του παράνομου εμπορίου ή πωλούνται σε «λαϊκές αγορές». Εκεί άγρια είδη που σπάνια συναντήθηκαν ποτέ στη φύση εγκλωβίζονται το ένα δίπλα στο άλλο σε κλουβιά, επιτρέποντας στα μικρόβια να πηδούν από το ένα είδος στο άλλο, μια διαδικασία που ξεκίνησε τον κορονοϊό ο οποίος προκάλεσε την επιδημία του SARS το 2002-2003 και πιθανώς τον κορονοϊό που μας καταδυναστεύει σήμερα. Τέτοιες αγορές δεν υπάρχουν μόνο στην Κίνα, αλλά και σε πολλές άλλες ασιατικές χώρες, όπως και σε ολόκληρη την υποσαχάρια Αφρική.

Αυτή η διαδικασία μετατροπής των μικροβίων των ζώων σε ανθρώπινα παθογόνα επιταχύνεται σήμερα, αλλά δεν είναι καινούργια. Ξεκίνησε με τη νεολιθική επανάσταση, όταν οι άνθρωποι εκκαθάρισαν για πρώτη φορά βιότοπους της άγριας ζωής για τις καλλιέργειες και την εκμετάλλευση άγριων ζώων μέσω της υποδομής τους. Τα «θανατηφόρα δώρα» που λάβαμε από τους «φίλους μας τα ζώα», όπως το έθεσε ο διάσημος βιολόγος Τζάρεντ Ντάιμοντ, περιλαμβάνουν την ιλαρά και τη φυματίωση από τις αγελάδες, τον κοκίτη από τους χοίρους και τη γρίπη από τις πάπιες.

Αυτή η διαδικασία συνεχίστηκε κατά την εποχή της αποικιακής επέκτασης. Οι Βέλγοι άποικοι στο Κονγκό έχτισαν τους σιδηροδρόμους και τις πόλεις που επέτρεψαν σε έναν φακίιο σε τοπικούς μακάκους να τελειοποιήσει τις προσαρμογές του στο ανθρώπινο σώμα. Βρετανοί άποικοι στο Μπανγκλαντές αποξήραναν τους υγρότοπους του Σουνταρμάν, του μεγαλύτερου μακρόβιου δάσους στον κόσμο, για να καλλιεργήσουν ρύζι, εκθέτοντας τους ανθρώπους σε βακτήρια που γεννιούνται στα υφάλμυρα νερά των υγρότοπων.

Οι πανδημίες που μας δημιούργησαν οι εισβολές της αποικιακής εποχής μάς μαστίζουν μέχρι σήμερα. Οι φακιοί του μακάκου εξελίχθηκαν σε HIV. Τα μεταφερόμενα στο νερό βακτήρια του Σουνταρμάν, τώρα γνωστά ως χολέρα, έχουν προκαλέσει εφτά πανδημίες μέχρι στιγμής, με την τελευταία στην Αιτή μόλις μερικές εκατοντάδες μίλια μακριά από την ακτή της Φλόριντα.

ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΟΙ ΙΟΙ

Τι είναι οι ζωνοόσοι και πόσο συνηθισμένες είναι;

Οι ζωνοόσοι είναι ασθένειες που μεταφέρονται από τα ζώα στους ανθρώπους

60%

Τι συμπεριλαμβάνουν

60% όλων των μολυσματικών ασθενειών στους ανθρώπους

75%

75% όλων των αναδυόμενων μολυσματικών ασθενειών

Πρόσφατες ζωνοόσοι και οι επιπτώσεις τους

MERS	Αναπνευστικό σύνδρομο της Μέσης Ανατολής
2.494	858
ΚΡΟΣΜΑΤΑ	ΘΑΝΑΤΟΙ
Από το 2012	

SARS	Σοβαρό οξύ αναπνευστικό σύνδρομο
8.000	800
ΚΡΟΣΜΑΤΑ	ΘΑΝΑΤΟΙ
Από το 2002	

ΕΜΠΟΛΑ	
28.000	11.000
ΚΡΟΣΜΑΤΑ	ΘΑΝΑΤΟΙ
2014-2015	

ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ	
20 ΔΙΣ. ΔΟΛΑΡΙΑ	
ΑΠΩΛΕΙΕΣ	
Από το 2002	

ΠΗΓΗ: UNEP Frontiers 2016 Report, WHO, World Bank

Αισιοδοξία για τα αποτελέσματα της κολχικίνης σε Έλληνες ασθενείς

“

Όπως αποκαλύπτει ο καθηγητής καρδιολογίας Χ. Στεφανάδης οι 60 Έλληνες ασθενείς του κορωνοϊού που πήραν το σκεύασμα δείχνουν σημαντική βελτίωση σε καρδιά και πνεύμονες

καρδίτιδας, φλεγμονής του μυοκαρδίου.

«Τα πρώτα στοιχεία από του ασθενείς μας στην Ελλάδα είναι πολύ ενθαρρυντικά, καθώς παρατηρήσαμε μείωση της φλεγμονής» τονίζει ο κ. Στεφανάδης. Η κολχικίνη θα βοηθήσει ασθενείς με κορωνοϊό που έχουν συνοδά προβλήματα με την καρδιά ή όλους τους ασθενείς που νοσούν βαριά; Στο ερώτημα αυτό ο κ. Στεφανάδης ήταν ξεκάθαρος: «Η μελέτη σχεδιάστηκε για να δει τι γίνεται με αυτούς που νοσηλεύονται για κορωνοϊό και έχουμε υπόνοια ή έκδηλη προσβολή της καρδιάς. Αλλά εάν συμβαίνει αυτό που παρατηρούμε, δηλαδή ότι ρίχνει την φλεγμονή, πιθανότατα θα χρησιμοποιηθεί και προληπτικά.

Το δεδομένο μας αυτή τη στιγμή είναι ότι νοσοκομειακοί ασθενείς που παίρνουν και Κολχικίνη, καταγράφουν σημαντικά στατιστική μείωση της φλεγμονής σε σχέση με αυτούς που δεν παίρνουν, ανεξάρτητα από το αν είχαν προβλήματα καρδιάς. Γνωρίζουμε εδώ και χρόνια ότι η Κολχικίνη είναι ένα

ΜΕΓΑΛΕΣ ελπίδες για την αντιμετώπιση των επιπλοκών του κορωνοϊού σε καρδιά και πνεύμονες, δίνουν τα πρώτα αποτελέσματα σε 60 Έλληνες ασθενείς που πήραν κολχικίνη.

Όπως αποκαλύπτει ο καθηγητής καρδιολογίας Χ. Στεφανάδης, στο ΑΠΕ-ΜΠΕ «τα στοιχεία που είχαμε επεξεργαστεί μέχρι χθες το βράδυ, είναι πολύ ενθαρρυντικά. Οι δείκτες φλεγμονής CRP πέφτουν στατιστικά σημαντικά. Τα Ηωσινόφιλα πέφτουν. Επίσης, πέφτουν δείκτες όπως η Τροπονίνη που υποδηλώνει βλάβη στο μυοκάρδιο. Όλα αυτά τα στοιχεία συνηγορούν ότι είναι ένα πολύ σημαντικό βοηθητικό φάρμακο για τους ασθενείς με κορωνοϊό οι οποίοι κινδυνεύουν από καταστροφικές επιπλοκές, όπως είναι η κάταρση του μυοκαρδίου και του πνεύμονα».

Η διπλή τυφλή μελέτη παρατήρησης, ξεκίνησε πριν από 2 εβδομάδες στη χώρα μας. Σε αυτή συμμετέχουν 120 ασθενείς από τους οποίους 60 λαμβάνουν κολχικίνη, συμπληρωματικά με την φαρμακευτική τους αγωγή (κοκτέιλ φαρμάκων) και άλλοι 60 που δεν λαμβάνουν το γνωστό αυτό φάρμακο που χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια για την αντιμετώπιση της περι-

πολύ φθινό αντιφλεγμονώδες φάρμακο που συμβάλλει στην αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας. Καναδοί επιστήμονες ήδη έχουν ξεκινήσει ένα μεγάλο πρωτόκολλο που θα δίνουν Κολχικίνη προληπτικά σε 6.000 ασθενείς, επισημαίνει ο κος Στεφανάδης και αναφέρει ότι ήδη υπάρχει μεγάλο διεθνές ενδιαφέρον και εξηγεί: «Δηλαδή να έχεις ένα φάρμακο που προλαμβάνει και μειώνει τη φλεγμονώδη διαδικασία που πυροδοτεί οι ιός, το οποίο πιθανότατα να δρα προληπτικά».

Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά είναι πολύ πρόωρα, ώστε να δώσουν το πράσινο φως στους επιστήμονες να χρησιμοποιήσουν την Κολχικίνη επικουρικά με άλλα φάρμακα στο αρχικό στάδιο της νόσου του κορωνοϊού, όπου τα συμπτώματα είναι ήπια. Το επόμενο βήμα των Ελλήνων ερευνητών είναι να στείλουν τα πρώτα τους αποτελέσματα προς δημοσίευση σε μεγάλα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. «Σε αυτή την περίοδο που ψάχνει ενεργώως η διεθνής επιστημονική κοινότητα να βρει κάτι σε επίπεδο αντιμετώπισης του κορωνοϊού, εκτιμούμε ότι τα αποτελέσματα θα γίνουν αμέσως απρόσδεκτα», καταλήγει ο Χ.Στεφανάδης.

Βαλβίδα εκπνοής εφαρμόστηκε σε ασθενή του ΑΧΕΠΑ

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ Σελ.: 11

Ημερομηνία έκδοσης: 21-04-2020

Επιφάνεια: 243.3 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 6345

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΠΑΡΑΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΑΠΘ ΑΠΟ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟ ΕΚΤΥΠΩΤΗ

Βαλβίδα εκπνοής εφαρμόστηκε σε ασθενή του ΑΧΕΠΑ

ΒΑΛΒΙΔΑ εκπνοής, η οποία παράχθηκε από τρισδιάστατο εκτυπωτή, εφαρμόστηκε σε ασθενή με κορονοϊό του ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης. Η πρωτοποριακή βαλβίδα έγινε από τα στελέχη του Εργαστηρίου Στοιχείων Μηχανών και Μηχανολογικού Σχεδιασμού του ΑΠΘ. Πριν από τρεις εβδομάδες το Εργαστήριο έθεσε τον εξοπλισμό και το προσωπικό του στη διάθεση του ΕΟΔΥ για το ενδεχόμενο να παρουσιαστεί έλλειψη των συγκεκριμένων εξαρτημάτων των αναπνευστήρων. Αμέσως ξεκίνησαν δοκιμαστικές εκτυπώσεις και η λειτουργία τους ελέγχθηκε αρχικά σε τεχνητό πνεύμονα στην Κλινική Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας του ΑΧΕΠΑ.

Ο διευθυντής του Εργαστηρίου, καθηγητής του Τμήματος

Μηχανολόγων Μηχανικών ΑΠΘ Αθανάσιος Μιχαηλίδης και ο επίκουρος καθηγητής του Εργαστηρίου, Χρήστος Σαλπιστής, συνεργάστηκαν με τον διευθυντή της Κλινικής Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας ΑΧΕΠΑ, καθηγητή Βασίλειο Γροσομανίδη, την αναισθησιολόγο εντατικολόγο και διευθύντρια ΕΣΥ στο ΑΧΕΠΑ Ελένη Γκέκα και τον διευθυντή της Γ' Χειρουργικής Κλινικής του ΑΧΕΠΑ, καθ. Ισαάκ Κεσίσογλου.

«Η αξία της πρόληψης, το να είμαστε βήματα μπροστά από τις ενδεχόμενες εξελίξεις, αποδείχθηκε ο πιο κρίσιμος παράγοντας στην αντιμετώπιση της πανδημίας στη χώρα μας. Ευχόμαστε -και είναι βάσιμες οι ελπίδες μας- να μη χρειαστεί να προχωρήσουμε σε μαζική παραγωγή

ιατρικού υλικού, όπως οι βαλβίδες για τους αναπνευστήρες. Είναι πολύ σημαντικό, όμως, να είμαστε έτοιμοι να συνεισφέρουμε με όποιο τρόπο μπορούμε, ανά πάσα στιγμή, έχοντας ήδη πιστοποιήσει με τα αυστηρότερα επιστημονικά κριτήρια τη λειτουργικότητα και ασφάλεια του υλικού αυτού», δήλωσε στο ΑΜΠΕ ο πρόεδρος του ΑΠΘ, καθ. Νίκος Παπαϊωάννου.

Έλλειψη

«Λόγω της κρισιμότητας της κατάστασης εκτιμήθηκε ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να υπάρξει έλλειψη βαλβίδων αναπνευστήρων. Ηδη το Εργαστήριο είχε προχωρήσει σε δοκιμαστική εκτύπωση και έτσι δόθηκε άμεσα η δυνατότητα στους ειδικούς ιατρούς να αξιολογήσουν τις

δυνατότητες παραγωγής και τις ιδιότητες των υλικών για ιατρική χρήση», τόνισε ο κ. Μιχαηλίδης, χωρίς να μπορεί να κρύψει τη συγκίνησή του για τη στιγμή που η βαλβίδα εφαρμόστηκε αποτελεσματικά σε αναπνευστήρα που χρησιμοποιούσε ασθενής: «Όταν ο κ. Γροσομανίδης με ενημέρωσε πως η βαλβίδα λειτουργεί σε ασθενή συγκινήθηκα αλλά και χάρηκα πάρα πολύ. Το να αναλύεις, σχεδιάζεις, κατασκευάζεις και προσφέρεις κάτι που ο κόσμος το έχει ανάγκη και τελικά να το βλέπεις να λειτουργεί, είναι πράγματι μεγάλη χαρά. Αυτή η βαθιά ικανοποίηση που προκύπτει από την προσφορά είναι η ανταμοιβή του μηχανικού, όπως συνηθίζω να λέω στους φοιτητές μου».

ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ: Στη λίστα των νεκρών από κορονοϊό βάζει όλους τους θανάτους από τα γηροκ

...

Πηγή:	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	Σελ.:	25	Ημερομηνία έκδοσης:	21-04-2020
Επιφάνεια:	224.79 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	6345
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

▶▶ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Στη λίστα των νεκρών από κορονοϊό βάζει όλους τους θανάτους από τα γηροκομεία

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ αντιπαραθέσεις ταλανίζουν το Βέλγιο, που βρίσκεται στην κορυφή της θνητότητας από κορονοϊό στην Ευρώπη σε σχέση με τον πληθυσμό. Το Βέλγιο θρηνεί περισσότερους από 5.800 νεκρούς σε 11 εκατομμύρια πληθυσμό. Οι βελγικές αρχές έχουν επιλέξει ένα σύστημα αναφοράς θυμάτων που διαφέρει από τη μέθοδο μέτρησης κάθε άλλης χώρας. Την ώρα που οι περισσότερες χώρες υπολογίζουν μόνο τους επιβεβαιωμένους θανάτους σε νοσοκομεία -και προσπαθούν να καταγράψουν τι συμβαίνει στα γηροκομεία-, το Βέλγιο συμπεριλαμβάνει στην ημερήσια αναφορά όλους τους πιθανούς θανάτους σε γηροκομεία - ακόμη κι αν ο κορονοϊός δεν έχει επιβεβαιωθεί ως αιτία θανάτου.

Οι αρμόδιες υγειονομικές αρχές υποστηρίζουν πως η προσέγγιση του Βελγίου είναι πιο διαφανής, ωστόσο δεν είναι λίγοι αυτοί που τονίζουν πως με

αυτόν τον τρόπο δεν είναι ξεκάθαρος ποιος είναι ο πραγματικός αριθμός των νεκρών από κορονοϊό (άρα και το ποσοστό ανοσίας), καθώς και ο ρυθμός εξάπλωσης. Το 44% των θανάτων που καταγράφηκαν στη χώρα πέθανε σε νοσοκομεία (είχαν εξεταστεί για Covid-19)

Στο Λιχτενστάιν παρακολουθούν την εξάπλωση με ένα βραχιόλι

και το 54% απεβίωσε σε γηροκομεία, όμως μόνο το 7,5% επιβεβαιώθηκε ότι νοσούσε από τον κορονοϊό.

Οι κυβέρνηση σε συνεργασία με τους ειδικούς αποφάσισαν αυτή την προσέγγιση καθώς δεν υπήρχαν αρκετά τεστ διάγνωσης για όλους, γνωρίζοντας ότι

θα οδηγούσε σε υπερεκτίμηση. Την τεχνολογία αξιοποιούν οι Αρχές στο Λιχτενστάιν για να παρακολουθούν την εξάπλωση του ιού στο πριγκιπάτο σε πραγματικό χρόνο. Την περασμένη Πέμπτη ο ένας στους 20 πολίτες του πριγκιπάτου ξεκίνησε να φορά το βραχιόλι, το οποίο στέλνει σε πραγματικό χρόνο σε εργαστήριο στην Ελβετία σωματικά δεδομένα, όπως θερμοκρασία του σώματος, καρδιακοί παλμοί και ρυθμός αναπνοής.

Προς το παρόν στο Λιχτενστάιν έχουν καταγραφεί μόνο 79 κρούσματα και ένας θάνατος, χάρη και στα επιθετικά προληπτικά μέτρα της κυβέρνησης. Στη δεύτερη φάση του προγράμματος τα βραχιόλια θα τα φορέσει ολόκληρος ο πληθυσμός των 38.000 κατοίκων του Λιχτενστάιν, όπως είπε ο υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων, Μάουρο Πεντρατσίνι, στους «Financial Times».

ΑΘΗΝΑ ΣΟΥΤΖΟΥ

ΧΩΡΕΣ G20: Αναγνώρισαν τις ελλείψεις στα συστήματα υγείας

Πηγή:	TA NEA	Σελ.:	37	Ημερομηνία έκδοσης:	21-04-2020
Επιφάνεια:	71.41 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	13695
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

ΧΩΡΕΣ G20

Αναγνώρισαν τις ελλείψεις στα συστήματα υγείας

Η πανδημία του κορωνοϊού αποκάλυψε τις ελλείψεις των συστημάτων υγείας σε όλον τον κόσμο, αναγνώρισαν οι χώρες της G20 σε κοινό ανακοινωθέν που εξέδωσαν έπειτα από τηλεδιάσκεψη, χωρίς να αναφερθούν στην απόφαση των ΗΠΑ να αναστείλουν τη χρηματοδότηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Οι υπουργοί Υγείας των 20 χωρών με τις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες υπογράμμισαν την ανάγκη να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων υγείας μέσω της κοινοποίησης πληροφοριών. Ωστόσο, απέφυγαν να αναφερθούν στην απόφαση που έλαβε την προηγούμενη Τετάρτη η κυβέρνηση Τραμπ να αναστείλει τη χρηματοδότηση του ΠΟΥ, τον οποίο κατηγορήσε ότι απέτυχε στη διαχείριση της επιδημίας και ότι υποστήριξε πολύ την Κίνα.

Πηγή: TA NEA Σελ.: 36 Ημερομηνία έκδοσης: 21-04-2020
Επιφάνεια: 264.41 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 13695
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

PROJECT ■ SYNDICATE

Σώζοντας τον αναπτυσσόμενο κόσμο από τον COVID-19

Τα μειωμένα ποσοστά μόλυνσης από κορωνοϊό και τα σχέδια για να αρχίσουν να χαλαρώνουν τα μέτρα περιορισμών σε ορισμένα μέρη του ανεπτυγμένου κόσμου έδωσαν μια ακτίνα ελπίδας έπειτα από εβδομάδες αδιάκοπης θλίψης. Όμως, για πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, η κρίση μόλις ξεκίνησε.

Για να αποφευχθεί η καταστροφή σε ευάλωτες περιοχές, η διεθνής κοινότητα πρέπει να κάνει πολύ περισσότερα. Οι προηγμένες οικονομίες ειδικότερα θα πρέπει να προχωρήσουν με μια ευρύτερη αξιολόγηση των παγκόσμιων επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών στην Αφρική. Πρέπει να επεκτείνουν την επίσημη χρηματοδοτική βοήθεια, να διευκολύνουν την ευρύτερη ελάφρυνση του χρέους και να δημιουργήσουν επειγόντως ένα διεθνές ταμείο αλληλεγγύης στο οποίο θα μπορούσαν να συμμετάσχουν και άλλες χώρες και ο ιδιωτικός τομέας.

ΤΟΥ
MOHAMED A.
EL-ERIAN

Επιπλέον, οι ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να κάνουν περισσότερα για να μοιραστούν τις βέλτιστες πρακτικές για τον περιορισμό και τον μετριασμό της πανδημίας. Για να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας πρέπει να κάνει καλύτερη δουλειά στο να συγκεντρώνει και να μεταδίδει σχετικές πληροφορίες. Οι επικεφαλής των προηγμένων οικονομιών αναμένεται, όπως ελπίζουν όλοι, να προωθήσουν πιο αποτελεσματικές ιατρικές θεραπείες ή ακόμη και ένα εμβόλιο. Τέλος, η διεθνής κοινότητα πρέπει να κάνει πολύ περισσότερα για να συγκεντρώσει πόρους του ιδιωτικού τομέα. Όπως και στις ανεπτυγμένες χώρες, ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση κρίσεων σε ευάλωτες περιοχές, τόσο άμεσα όσο και μέσω της διάδοσης εταιρικών σχέσεων δημόσιου - ιδιωτικού τομέα. Ενώ οι φαρμακευτικές και οι τεχνολογικές εταιρείες μπορούν να κάνουν πολλά, οι ιδιώτες πιστωτές μπορούν να βοηθήσουν με στόχο να μειώσουν την άμεση επιβάρυνση του χρέους σε αναπτυσσόμενες χώρες. Αλλά, πάλι, αυτό θα απαιτήσει μεγαλύτερη έμφαση στην ενεργοποίηση μηχανισμών.

Ηα χρειαστεί μεγαλύτερη αλλαγή νοοτροπίας εκ μέρους των δανειστών και άλλων διεθνών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η πανδημία COVID-19 απειλεί να καταστρέψει μεγάλα μέρη του αναπτυσσόμενου κόσμου. Μόνο με μια συντονισμένη, συνεργατική και ολιστική προσέγγιση μπορεί η διεθνής κοινότητα να αποφύγει μια ανθρωπιστική τραγωδία μεγάλης κλίμακας – και να προστατεύσει τον υπόλοιπο κόσμο από μια αποσταθεροποιητική ανατροπή.

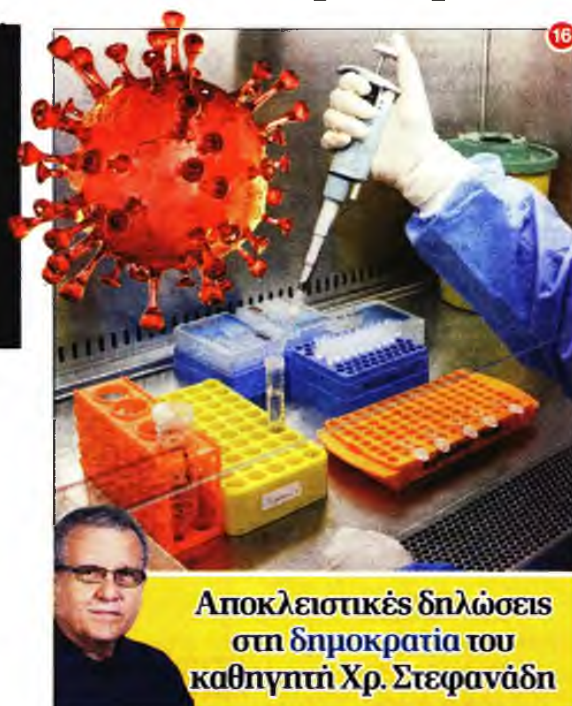
Ο Μοχάμεντ ελ Εριάν είναι επικεφαλής οικονομικός σύμβουλος της Allianz, της μητρικής της PIMCO όπου διετέλεσε διευθύνων σύμβουλος. Ήταν πρόεδρος του Global Development Council του Μπαράκ Ομπάμα. Είναι πρόεδρος του Queens' College (Cambridge University) και υψηλόβαθμος σύμβουλος της Gramercy

Θαυματουργή η δράση της κολχικίνης σε ασθενείς με κορονοϊό

ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ

Αποκλειστικές δηλώσεις
στη δημοκρατία του
καθηγητή Χρ. Στεφανάδη

«ελληνικό» φάρμακο

Η ουσία καταπολεμά τις φλεγμονές που προκαλεί ο ιός σε καρδιά και πνεύμονες, περιορίζοντας σημαντικά τις καταστροφικές επιπλοκές

Πετυχαίνει το πείραμα της κολ

■ Το φάρμακο αντιμετωπίζει τις βαριές επιπλοκές σε καρδιά και πνεύμονες, όπως δείχνει η εν εξελίξει μελέτη σε 60 ασθενείς

Μια πρώτη και συνάμα εντυπωσιακή νίκη ενάντια στον φονικό ιό, ο οποίος στο διάβα του θερίζει ανθρώπινες ζωές, φαίνεται πως έχει καταφέρει να επιτύχει η κολχικίνη, το γνωστό αντιφλεγμονώδες φάρμακο, το οποίο ήδη λαμβάνουν εδώ και 15 ημέρες Έλληνες ασθενείς. Μάλιστα, τα πρώτα αποτελέσματα από τη χορήγησή της δίνουν σημαντικές ελπίδες στην επιστημονική κοινότητα για την αντιμετώπιση των επιπλοκών που προκαλεί ο κορονοϊός σε καρδιά και πνεύμονες.

«Από τη μελέτη που διεξάγουμε έχουμε τα πρώτα ενθαρρυντικά συμπεράσματα. Συγκεκριμένα, φαίνεται ότι η κολχικίνη, που χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια για την αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας, δηλαδή της φλεγμονής του μυοκαρδίου, αντιμετωπίζει τις βαριές επιπλοκές που προκαλεί ο φονικός ιός. Αυτό που διαπιστώσαμε στους 60 από τους 120 Έλληνες ασθενείς με κορονοϊό στους οποίους χορηγούμε κολχικίνη είναι ότι οι δείκτες φλεγμονής CRP πέφτουν στατιστικά σημαντικά, όπως και τα πρωτεΐνουκλίδια και ο δείκτης τροπονίνη που υποδηλώνει βλάβη στο μυοκάρδιο. Αυτά τα στοιχεία μάς δείχνουν ότι η συγκεκριμένη ουσία είναι ένα πολύ σημαντικό φάρμακο για τους ασθενείς με κορονοϊό, οι οποίοι κινδυνεύουν από καταστροφικές επιπλοκές, όπως είναι η κατάρρευση του μυοκαρδίου και το πνεύμονα» δήλωσε στη «δημοκρατία» ο καθηγητής Καρδιολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών Χριστόδουλος Στεφανάδης.

Na σημειωθεί ότι πρόκειται για μια διπλή μελέτη στην οποία συμμετέχουν 120 ασθενείς με σοβαρές επιπλοκές, από τους οποίους οι 60 λαμβάνουν και κολχικίνη, εκτός από το κοκτέιλ φαρμάκων που τους χορηγείται, ενώ οι άλλοι 60 δεν τη λαμβάνουν. Ο καθηγητής Χριστόδουλος Στεφανάδης έχει την επίβλεψη της μελέτης, με κύριο ερευνητή τον καθηγητή Καρδιολογίας Σπύρο Δευτεράιο και μια ομάδα 100 ερευνητών, μεταξύ των οποίων και λοιμωξιολόγων, υπό την εποπτεία του καθηγητή Παναγιώτη Γαργαλιάνου.

Χριστόδουλος Στεφανάδης: «Δεν σκοτώνει τον κορονοϊό, αλλά καταπολεμά τη φλεγμονή»

Σύμφωνα με τον κ. Στεφανάδη, οι επιστήμονες γνωρίζουν εδώ και δεκαετίες ότι η κολχικίνη είναι ένα πολύ φθινό αντιφλεγμονώδες φάρμακο το οποίο συμβάλλει στην αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας.

«Πάνω σε αυτό το σκεπτικό γεννήθηκε η ιδέα να μελετήσουμε το συγκεκριμένο δοκιμασμένο φάρμακο στον κορονοϊό» εξηγεί ο καθηγητής και προσθέτει: «Η κολχικίνη δεν σκοτώνει τον κορονοϊό, αλλά καταπολεμά και μειώνει τη φλεγμονή που προκαλεί στην καρδιά και στους πνεύμονες του ασθενούς».

Όσον αφορά την προνοσοκομειακή φάση, ο κ. Στεφανάδης αναφέρθηκε στη μελέτη που διεξάγουν Καναδοί ερευνητές, οι οποίοι πραγματοποιούν ένα επιστημονικό πρωτόκολλο με κολχικίνη, την οποία χορηγούν προληπτικά σε 6.000 ασθενείς.

«Οι Καναδοί ψάχνουν να βρουν ένα φάρμακο που προλαμβάνει και μειώνει τη φλεγμονώδη διαδικασία που πυροδοτεί ο ιός, το οποίο πιθανότατα να δρα προληπτικά. Πιστεύω ότι σε λιγότερο από έναν χρόνο οι επιστήμονες θα έχουν τα στοιχεία που χρειάζονται για να χρησιμοποιήσουν την κολχικίνη προληπτικά, όπως τα αντιγηρυστικά φάρμακα, δηλαδή σε ασθενείς με ήπια συμπτώματα. Αυτό, βέβαια, με την προϋπόθεση ότι όλα θα πάνε καλά στις έρευνες τόνισε».

Αξικίνης κατά του κορονοϊού!

Συνεχίζονται τα καλά νέα της πανδημίας

■ Μόλις 10 τα νέα κρούσματα χθες, κάτι που επιτρέπει αυξημένη αισιοδοξία για τη σταδιακή άρση των περιορισμών

Αιγοστεύουν τα κρούσματα της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα, καθώς χθες εντοπίστηκαν μόλις δέκα νέα, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό σε 2.245, γεγονός που αναπερνάει τις ελπίδες για σταδιακή άρση της καραντίνας σε μία εβδομάδα, εάν συνεχιστεί η μείωση της καμπύλης. Οπως ανακοίνωσε χθες ο καθηγητής Σωτήρης Τσιόδρας, το τελευταίο 24ωρο καταγράφηκαν έξι θάνατοι. Μετά τις ανακοινώσεις, έγινε γνωστός ο θάνατος και ενός 86χρονου στο ΑΧΕ-ΠΑ, αυξάνοντας τα θύματα σε 117.

Από αυτά, οι 87 ήταν άνδρες και οι 30 γυναίκες. Οι άνδρες είναι με διάμεση ηλικία τα 74 έτη, ενώ το 95% είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα ή ηλικία 70 ετών και άνω. Από τα 2.245 επιβεβαιωμένα κρούσματα, 570 θεωρούνται σχετιζόμενα με ταξίδι από το εξωτερικό και 950 είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα. Ακόμη,

61 ασθενείς είναι διασωληνωμένοι στην Εντατική, ενώ 44 έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Ο καθηγητής αναφέρθηκε επίσης στις μελέτες αντισωμάτων από τις οποίες δημοσιοποιήθηκαν προκαταρκτικά αποτελέσματα. Σύμφωνα με αυτά, ο αριθμός των κρουσμάτων μπορεί να είναι σημαντικά μεγαλύτερος από όσα έχουν ανακοινωθεί σε κάποιες χώρες. Επιπλέον, τόνισε ότι φαίνεται να επιβεβαιώνεται η «προτίμηση» του ιού στους άνδρες, ενώ επισήμανε ότι σε πολλούς ασθενείς καταγράφηκαν θρομβώσεις. Όσον αφορά την επόμενη

ημέρα, ο κ. Τσιόδρας ανέφερε πως θα απαιτείται μάσκα στους κλειστούς χώρους, όπως άλλωστε γίνεται και στο εξωτερικό, και, φυσικά, θα γίνεται στενότερη παρακολούθηση των επιδημιολογικών δεδομένων.

«Παρακολουθούμε και το τι κάνουν οι άλλες χώρες και προσπαθούμε να προσαρμόσουμε τα σχέδιά μας» είπε ο καθηγη-

Εικόνα από την άδεια (και χθες) Αθήνα

τής, εκτιμώντας πως έχουμε περιορίσει σημαντικά τη διασπορά του ιού, με τον δείκτη R0 να είναι της τάξης του 0,6, κάτι που δείχνει χαμηλωμένη καμπύλη μεταδοτικότητας.

«Υπομονή»

Ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς ανακοίνωσε πως χρειάζεται μεγάλη υπομονή για την άρση των μέτρων. «Τις τελευταίες ημέρες κάναμε ένα βήμα μπροστά. Αν χαλαρώσουμε, μπορεί να ανατραπούν όσα έχουμε πετύχει» είπε, αποτιμώντας την ανταπόκριση των Ελλήνων στα μέτρα προστασίας τις ημέρες του Πάσχα και χαρακτηρίζοντας το φετινό «διαφορετικό» Πάσχα ένα «παράδειγμα συλλογικής υπευθυνότητας».

Ο κ. Χαρδαλιάς ανέφερε ότι τις τελευταίες μέρες έφτασαν στη χώρα μας δέκα πτήσεις με 643 επιβάτες, εκ των οποίων μόλις τρεις βγήκαν θετικοί στον κορονοϊό, και ότι για την αποφυγή συνωστισμού δίνεται παράταση στην απαγόρευση μετακίνησης στη Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης, η οποία θα παραμένει κλειστή ως τις 27 Απριλίου τις καθημερινές (από 2 ως 10 το βράδυ) και τα Σαββατοκύριακα (από 10 το πρωί ως 10 το βράδυ).

Ο υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης ανακοίνωσε πως τις επόμενες μέρες αναμένεται να βρεθούν στους δρόμους κινητές μονάδες που θα κάνουν τεστ στον πληθυσμό, αλλά δεν σχετίζονται με την άρση των μέτρων αποστασιοποίησης. Εως τη Μ. Πέμπτη είχαν προσληφθεί στο

σύστημα Υγείας 3.073 άτομα, 381 εκ των οποίων γιατροί.

Εξάλλου, χθες σήμανε συναγερμός στο Κέντρο Βρεφών «Η Μπέτρα» και στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας μετά τον εντοπισμό θετικού κρούσματος σε μια βρεφονηπιοκόμο. Το περιστατικό ανιχνεύθηκε στο πλαίσιο των προγραμματισμένων εξετάσεων που πραγματοποιεί στις προνοιακές δομές όλης της χώρας ο ΕΟΔΥ. Οπως αναφέρει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία, κλιμάκιο του ΕΟΔΥ πραγματοποίησε διαγνωστικά τεστ σε όλα τα βρέφη της πτέρυγας στην οποία εργαζόταν η βρεφονηπιοκόμος και βρέθηκαν αρνητικά. Ωστόσο, θα επαναληφθούν έπειτα από λίγες ημέρες.

Ιωαννίδης: Πολλαπλάσιοι οι φορείς, αλλά αντίστοιχα μικρότερη η θνητότητα!

Πηγή:	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	Σελ.: 15	Ημερομηνία έκδοσης:	21-04-2020
Επιφάνεια:	265.67 cm ²	Αρθρογράφος:	Κυκλοφορία:	8215
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ			

Ιωαννίδης: Πολλαπλάσιοι οι φορείς, αλλά αντίστοιχα μικρότερη η θνητότητα!

Ο καθηγητής Γ. Ιωαννίδης

ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ότι ο αληθινός αριθμός κρουσμάτων στην Ελλάδα κυμαίνεται από 100.000 έως και 200.000 εξέφρασε ο Έλληνας καθηγητής της ιατρικής σχολής του πανεπιστημίου Στάνφορντ Γιάννης Ιωαννίδης. Ωστόσο, επισήμανε την ανάγκη συγκέντρωσης νέων στοιχείων για να μπορεί να μιλήσει με μεγαλύτερη σιγουριά για τη χώρα μας.

Ο κ. Ιωαννίδης βασίστηκε στη μελέτη τεστ αντισωμάτων που πραγματοποιήσε η δική ερευνητική του ομάδα στις ΗΠΑ, αλλά και σε μελέτη στη Γερμανία. Και οι δύο επιβεβαιώνουν ότι ο βαθμός εξάπλωσης του κορονοϊού είναι αρκετά μεγαλύτερος από αυτόν που πάνει το επίσημο «φραντάρ». Ο έλεγχος ανίχνευσης αντισωμάτων που πραγματοποιή-

σε η ερευνητική ομάδα του κ. Ιωαννίδη, σε δείγμα 3.300 ατόμων, αντιπροσωπευτικό για τον γενικό πληθυσμό της επαρχίας Σάντα Κλάρα της Καλιφόρνια, επιβεβαίωσε τις υποψίες ότι η εξάπλωση του Covid-19 είναι πολύ μεγαλύτερη από ό,τι δείχνουν τα επίσημα στατιστικά, κάτι που εκπνέει ότι συμβαίνει σε όλες τις χώρες.

«Το κύριο μήνυμα είναι ότι η λοίμωξη φαίνεται να είναι 50 ως 85 φορές συχνότερη στην περιοχή απ' ό,τι δείχνουν τα καταγεγραμμένα περιστατικά, άρα και η θνητότητα είναι 50 ως 85 φορές μικρότερη απ' ό,τι νομίζαμε. Νομίζω ότι είναι τα καλύτερα δυνατά νέα και φαίνεται να συμφωνούν με προανακοινώσεις άλλων μελετών επιπολασμού από Ιταλία, Γερμανία, Ολλαν-

δία, Δανία και μελέτες καθολικής διαλογής σε αστέγους στη Βοστώνη (36% θετικοί, όλοι ασυμπτωματικοί), καθώς και σε έγκυους που γέννησαν στη Νέα Υόρκη (15% θετικές, σχεδόν όλες ασυμπτωματικές). Άρα, η θνητότητα της λοίμωξης Covid-19 είναι πολύ κοντά στο 0,1% της γρίπης, αν και, φυσικά, μπορεί να είναι σαφώς μεγαλύτερη, όταν ένα σύστημα υγείας καταρρέει και δεν μπορεί να φροντίσει ασθενείς, όπως, π.χ., στο Κουίνς ή στο Μπέργκαμο» λέει ο κ. Ιωαννίδης.

Ο καθηγητής για τη χώρα μας πρόσθεσε: «Αν πρέπει να κάνω μια εικασία, ο πιθανός αριθμός ατόμων που έχουν μολυνθεί στην Ελλάδα είναι κάπου 100.000-200.000, ίσως και μεγαλύτερος, με κάθε επιφύλαξη, βέβαια, καθώς χρειαζόμαστε πραγματικά δεδομένα για να ξέρουμε με μεγαλύτερη σιγουριά».

Άλλο ρεπορτάζ για τους αριθμούς του κορονοϊού ΣΕΛ. 24

Με αυστηρά μέτρα προστασίας άρχισε χθες η λειτουργία ορισμένων βιομηχανιών της Ιταλίας, ενώ στα μικρά καταστήματα που άνοιξαν πελάτες και υπάλληλοι φορούνε μάσκες.

ΧΩΡΑ	ΘΥΜΑΤΑ		ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ
	24ωρο	Σύνολο	
ΗΠΑ	+1.539	41.575	781.368
Ιταλία	+454	23.660	78.952
Ισπανία	+400	20.852	200.210
Γαλλία	+547	20.265	155.383
Βρετανία	+449	16.509	125.850
Γερμανία	+267	4.642	145.743
Σουηδία	+77	1.580	14.777
Ολλανδία	+67	3.751	33.405
Βέλγιο	+168	5.828	39.983
Τουρκία	+123	2.140	90.980

ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΜΙΚΡΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΔΑΝΙΑ, ΤΣΕΧΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΑ. ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΠΟΛΩΝΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Η ζωή επιστρέφει με μάσκα στην Ευρώπη

Η μεγάλη μέρα της χαλάρωσης των απαγορευτικών μέτρων έφθασε για πολλές χώρες της Ευρώπης, που θεσπίζουν ότι έχουν θέσει υπό έλεγχο την πανδημία Covid-19. Με σχέδιο σταδιακής χαλάρωσης των μέτρων που οδήγησαν σε λουκέτο τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, η Γερμανία, η Δανία και η Τσεχία αποφάσισαν το άνοιγμα των μικρών καταστημάτων, στην Ιταλία επαναλειτουργήσαν οι βιομηχανίες ενώ στην Πολωνία και τη Νορβηγία τα παιδιά προσχολικής ηλικίας επέστρεψαν στα νηπιαγωγεία και άνοιξαν τα πάρκα για μικρούς και μεγάλους. Στη Δανία, τα δημοτικά σχολεία άνοιξαν από την περασμένη εβδομάδα και αυτές τις μέρες σπώνουν ρολά και τα κομμωτήρια.

Ενώ η Γαλλία και η Βρετανία, που έχουν πληγεί από την πανδημία, δεν σκοπεύουν να δώσουν άμεσα το «πράσινο φως» στις επιχειρήσεις, καθώς φοβούνται νέο κύμα κρουσμάτων του

κορονοϊού, η Γερμανία άρχισε σιγά σιγά να αίρει τα μέτρα. Βέβαια, αυτό δεν έχει γίνει σε ομοιογενικό επίπεδο και προς το παρόν έχει προκαλέσει έντονες πολιτικές αντιδράσεις στο Βερολίνο. Η αναπαράθεση ξεκίνησε από την απόφαση του τοπικού πρωθυπουργού του κρατίδιου της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας να επαναλειτουργήσουν ορισμένα καταστήματα. Η καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ εξέφρασε την έντονη αντίθεσή της στην απόφαση αυτή του Χριστιανοδημοκράτη τοπικού πρωθυπουργού Αρμίν Λάουε, αναδεικνύοντας τις αντιπαραθέσεις που υπάρχουν ακόμη και εντός του κεντροδεξιού συνασπισμού της Γερμανίας για τα επόμενα βήματα της χώρας μετά την καραντίνα.

Ο κυβερνήτης Αρμίν Λάουε δικαιολόγησε την απόφαση του λέγοντας ότι

είναι οικονομικοί οι λόγοι που θέλει να προχωρήσει σε άνοιγμα των επιχειρήσεων - καθώς πιέζεται από τους επιχειρηματικούς κύκλους του κρατίδιου - ενώ βεβαίωσε ότι δεν θα ανοίξουν τα καταστήματα άνω των 800 τετρ. μέτρων.

Η καγκελάρια Μέρκελ, η οποία είναι πολύ επιφυλακτική στην απόφαση άρση των μέτρων περιορισμού, εξέφρασε την έντονη δυσφορία της για τη σπουδή ορισμένων γερμανικών κρατιδίων να προχωρήσουν αυτές τις μέρες σε σταδιακή άρση του «λουκέτου» στις επιχειρήσεις. Ο χρόνος και ο τρόπος χαλάρωσης των αυστηρών μέτρων που έχουν επιβληθεί για την αντιμετώπιση της πανδημίας προκαλεί πολλές αντιπαραθέσεις στη χώρα, όπου οι υγειονομικές αρχές εκτιμούν πως έχουν σταματήσει τη μεγάλη διάδοση νέων κρουσμάτων. Ο αντιπρόεδρος του Κόμματος των Φιλελευθέρων (FDP), Βόλφγκανγκ Κουμπνίτς, επέκρινε

Διαφωνεί η Μέρκελ με το άνοιγμα επιχειρήσεων στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία ενώ και το κρατίδιο της Ρηνανίας-Παλατινάτου προχωρεί στην επαναλειτουργία ζωολογικών κήπων και εμπορικών κέντρων

τη στάση της καγκελάριας ενώ το κρατίδιο της Ρηνανίας-Παλατινάτου (υπό σοσιαλδημοκρατική τοπική κυβέρνηση) ανακοίνωσε ότι προκρίνει στην επαναλειτουργία ζωολογικών κήπων και εμπορικών κέντρων.

Με αυστηρά μέτρα προστασίας άρχισε χθες η λειτουργία ορισμένων βιομηχανιών της Ιταλίας. Με διπλούς τις ιδιοκτητών προς τις νομαρχίες και με τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια των εργαζομένων, άνοιξαν στον ιταλικό Βορρά βιομηχανίες ηλεκτρικών συσκευών, τα ιταλικά ναυπηγεία Fincantieri, έξω από τη Βενετία, καθώς και ορισμένες μεγάλες μονάδες παραγωγής οίκων μόδας. Οι προϋποθέσεις για την επαναλειτουργία των βιομηχανικών μονάδων είναι η θερμομέτρηση των εργαζομένων, η υποβολή τους σε τεστ, καθώς και η χρήση масκών και γαντιών. Επίσης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να οργανώσουν την εργασία σε βάρδιες ώστε να αποφεύγεται ο

συνασπισμός των εργαζομένων, ενώ αν υπάρχει δυνατότητα θα συνεχιστεί η τηλεργασία για ομάδες εργαζομένων.

Η Ιταλία και η Ισπανία καταγράφουν μειωμένο αριθμό νέων κρουσμάτων και θανάτων, έπειτα από εβδομαδιαίες φονικές επελάσεις του κορονοϊού. Αυτό οδήγησε σε μερική άρση ορισμένων μέτρων σταδιακά. Στην Ισπανία, η καπιούλι της θνητότητας σημειώνει πτώση (400 νεκροί αναφέρθηκαν χθες) γεγονός που οδήγησε την κυβέρνηση σε απόφαση επαναλειτουργίας ορισμένων μικρών επιχειρήσεων και βιοτεχνιών.

Αντίθετα, στη Γαλλία -την τέταρτη πληγείσα χώρα παγκοσμίως- ο Γάλλος πρωθυπουργός Εντουάρ Φιλίπ είπε ότι «δεν έχουμε ξεπεράσει την υγειονομική κρίση», τονίζοντας ότι μετά την 11η Μαΐου -οπότε θα ξεκινήσει η χαλάρωση των μέτρων каранτινας- «η ζωή δεν θα είναι ίδια με αυτή πριν από την καραντίνα».

» ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΙΕΝ
«Εξυπνες λύσεις για διακοπές»
 Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, επανέλαβε προχθές ότι οι διακοπές θα γίνουν με «διαφορετικό τρόπο» το φετινό καλοκαίρι. Αφού πριν από μία εβδομάδα είχε δηλώσει ότι οι Ευρωπαίοι «θα πρέπει φέτος να ξεχάσουν τις διακοπές», τώρα προσπάθησε να φανεί πιο ήπια, λέγοντας ότι «θα βρούμε εξυπνες λύσεις για να κάνουμε καλοκαιρινές διακοπές, ίσως λίγο διαφορετικές, με λίγο περισσότερη κοινωνική αποστασιοποίηση»!

Ποιο το κόστος της ανθρώπινης ζωής;

Στις αναπτυγμένες χώρες, σε περιόδους ειρήνης οι εθνικές διοικήσεις εκπονούν διάφορα σενάρια δαπανών για να μεγιστοποιήσουν τη συλλογική ευμάρεια. Βέβαια, όλοι οι πολίτες δεν είναι σύμφωνοι μεταξύ τους ούτε για τις

δαπάνες πρόληψης αλλά ούτε και για το επίπεδο αμοιβαιοποίησης της καθολικής αλληλεγγύης. Ο καθένας είναι ελεύθερος να αποφασίσει ποιο μέρος του εισοδήματός του θα αφιερώσει για να ασφαλιστεί ή όχι έναντι κινδύνων που διατρέχει. Και στο επίπεδο αυτό τίθενται κάποια ερωτήματα, που δεν είμαστε βέβαιοι πόσο έχουν απασχολήσει τις εκάστοτε ελληνικές κυβερνήσεις. Σε ποιο βαθμό, για παράδειγμα, η ασφάλεια πρέπει να αμοιβαιοποιείται και οι προσεκτικοί πολίτες να πληρώνουν για τους απρόσεκτους; Γιατί τα μυρμήγκια πρέπει να αποτελούν εγγύηση για τους τζίτζικες; Με πιο παραστατικά λόγια, γιατί ένας εγκρατής πολίτης πρέπει να μοιράζεται το κόστος των προβλημάτων που μπορεί να έχει ο αδιάφορος για την υγεία του πολίτης;

Στο πλαίσιο των παραπάνω προβληματισμών και όχι μόνο, τα τελευταία σαράντα χρόνια, στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες του κόσμου, το θέμα της υγείας και της σύνδεσής της με την οικονομία και τις κοινωνικές εξελίξεις έχει αποκτήσει σημαντικό βάρος, που σίγουρα μετά την πανδημία της νόσου Covid-19 θα ενισχυθεί πολύ περισσότερο.

Έτσι, πολλές κυβερνήσεις αλλά και ιδιωτικοί θεσμοί έχουν εγκύψει στο μεγάλο θέμα της ποιότητας ζωής σε σχέση με την υγεία και το κόστος της τελευταίας. Σαφώς δε, στη βάση των προβληματισμών που αναπτύσσονται πέρα από την ιατρική και οικονομική τους υφή, έχουν και βαθύ φιλοσοφικό περιεχόμενο που και αυτό θα βγει κερδισμένο από την πανδημία που βιώνουμε. Πάνω λοιπόν σ' αυτό τον «καμβά» το μεγάλο ερώτημα που σήμερα προβάλλει, δικαίως βέβαια, είναι αυτό του κόστους της ζωής ενός ανθρώπου.

Τα τελευταία χρόνια έτσι, είναι αυξανόμενο το ενδιαφέρον για την έννοια της Ποιότητας Ζωής (ΠΖ). Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η ΠΖ ορίζεται ως «η αντίληψη του ατόμου για τη θέση του στη ζωή, μέσα στα πλαίσια του πολιτισμικού-αξιακού συστήματος όπου ζει και σε συνάρτηση με τους στόχους, τις προσδοκίες, τα πρότυπα και τις ανησυχίες του». Η ΠΖ, όμως, ως μία πολυδιάστατη και ευμετάβλητη έννοια δεν έχει έναν κοινά αποδεκτό ορισμό. Έτσι, προκειμένου να αποφευχθεί η ασάφεια μεταξύ της γενικής έννοιας ΠΖ και των απαιτήσεων που υπάρχουν στην κλινική ιατρική και στις κλινικές δοκιμές εισήχθη η έννοια της «σχετιζόμενης με την υγεία ποιότητας ζωής» (ΣΥΠΖ) (health related quality of life). Η ΣΥΠΖ αναφέρεται στην επίδραση που έχει η υγεία του ατόμου στη

λειτουργικότητά του και στη σωματική, ψυχική και κοινωνική του ευεξία. Οι υποκειμενικοί δείκτες της ΣΥΠΖ (συναισθηματική και κοινωνική ευεξία) -και για κάποιους ερευνητές και οι αντικειμενικοί (σωματική κατάσταση-ικανότητα για εργασία)- αξιολογούνται μέσω γενικών και ειδικών εργαλείων μέτρησης.

Η υγεία στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται με δείκτες βιωσιμότητας και για την εκπόνησή τους σημαντικοί είναι οι ακόλουθοι δείκτες ολικού φορτίου νοσηρότητας:

*Επιβίωση σε έτη με συνεκτίμηση της ποιότητας ζωής (quality-adjusted life years, QALYs).

*Επιβίωση σε έτη με συνεκτίμηση της αναπηριότητας (disability-adjusted life years, DALYs).

Του Αθ. Χ. Παναγιώτου

Τα QALYs είναι μονάδα μέτρησης της μεταβολής (βελτίωσης όταν υπάρχει) του επιπέδου υγείας ενός ασθενούς και ουσιαστικά προκύπτει από τον συνδυασμό δύο παραμέτρων, της επιμήκυνσης του χρόνου επιβίωσης και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής του, όπως άλλωστε και ο πλήρως ανεπτυγμένος όρος δηλώνει. Με άλλα λόγια το QALY είναι ένα μέτρο των επιπρόσθετων χρόνων ζωής που κερδίζει με την παρέμβαση της ιατρικής ένας ασθενής, όταν αυτά προσαρμόζονται στην ποιότητα της

ζωής που θα απολαύσει κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων.

Τα QALYs από φιλοσοφικής άποψης είναι σύμμετρα με μια θεώρηση της υγείας ως αγαθού όπου η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης ενός ατόμου δεν μπορεί να εκτιμάται συναρτήσει της ποιότητας των χρόνων που προσφέρονται δηλαδή κερδίζονται με την παρέμβαση της Ιατρικής.

Το DALY είναι ένα «αρνητικό» QALY. Και όσο μεγαλύτερο τόσο χειρότερα.

Από απαντήσεις που έχουν δοθεί σε ερωτηματολόγια για τον υπολογισμό των QALYs και τα ποια χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας και καθορισμού των επιλογών πολιτικών ηγεσιών σχετικά με την κατανομή πόρων στο χώρο της υγείας, προκύπτουν τα ακόλουθα:

■ στις αναπτυγμένες και άρα πλούσιες χώρες, ένα άτομο που έχει προσβληθεί από θανατηφόρο νόσο, αν του προσφερθεί ένα φάρμακο ικανό να του προσφέρει έναν χρόνο ζωής χωρίς κανένα απολύτως πρόβλημα, θα πλήρωνε από 24.000 έως 60.000 ευρώ, ανάλογα με τη χώρα.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω ευρήματα αλλά και πρόσθετους υπολογισμούς που έγιναν σε χώρες όπως η Γαλλία, το Ην. Βασίλειο και η Ολλανδία, εάν η πανδημία δεν είχε αντιμετωπιστεί με καταπιεστικά μέσα, είναι πολύ πιθανόν σήμερα στην Ε.Ε. να υπήρχαν 900.000 θάνατοι σε 40 ημέρες, που σε ποσοστό 80% θα αφορούσαν ηλικιωμένους με πιθανό προσδόκιμο ζωής τέσσερα χρόνια χωρίς πρόβλημα. Μπορούσαν αυτό το κόστος να το υποστούν οι δημοκρατίες μας, χωρίς την απώλεια του ανθρωπισμού τους;

[SID:13459059]

Γενναίες παρεμβάσεις κατά της πανδημίας

Τι ζητούν τα ευρωπαϊκά κράτη από τους ηγέτες

Ημίμετρα χαρακτηρίζουν τα Ευρωπαϊκά κράτη τις αποφάσεις που έχει λάβει μέχρι στιγμής η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορονοϊού και ζητούν στην επικείμενη Σύνοδο Κορυφής της 23ης Απριλίου οι ηγέτες της Ε.Ε. να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να κάνουν μεγαλύτερα και αποφασιστικότερα βήματα από αυτά που έγιναν στο Ευρογκρουπ, καθώς το μέγεθος της πανδημίας του κορονοϊού απαιτεί άμεσες, γενναίες και αποφασιστικές παρεμβάσεις.

Σε τηλεδιάσκεψη της Διοίκησης των Ευρωπαϊκών κρατών, που πραγματοποιήθηκε έπειτα από παρέμβαση του εκτελεστικού αντιπροέδρου των Ευρωπαϊκών κρατών και προέδρου της ΚΕΕ του ΕΒΕΑ Κωνσταντίνου Μίχαλου, συζητήθηκε διεξοδικά το πρόβλημα που έχει ανακύψει σε ολόκληρη την οικονομία και την κοινωνία της Ευρώπης από την πανδημία.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης επισημάνθηκε ότι πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μια ισχυρή στρατηγική από μέρους της Ε.Ε., προκειμένου να διασφαλιστούν οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι για να ξεκινήσει η επίπονη προσπάθεια της ανάκαμψης.

«Η οικονομική ανάκαμψη εξαρτάται από την πλήρη συμμετοχή όλων των πολιτών, όλων των ενδιαφερόμενων μερών και όλων των επιπέδων διακυβέρ-

νησης στην Ευρώπη», επισημαίνεται στη δήλωση της προεδρίας των Ευρωπαϊκών κρατών.

Τα βασικά αιτήματα των Ευρωπαϊκών κρατών προς τις κυβερνήσεις είναι:

- Να υπάρξει άμεση απόφαση για εμπροσθοβαρή προγράμματα οικονομικής στήριξης, επεξεργασμένα με τέτοιο τρόπο που να ενισχύσουν την αγορά και την οικονομία, με στόχο την επαναφορά στην ομαλότητα.

- Απελευθέρωση σε μεγάλη κλίμακα της ρευστότητας της Ε.Ε., ώστε να φτάσει σε όλες ανεξαιρέτως τις πληττόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλες τις χώρες-μέλη.

- Να ληφθούν μέτρα για τη διασφάλιση του διεθνούς εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών, διατηρώντας σε λειτουργία την εφοδιαστική αλυσίδα.

- Να τεθεί σε λειτουργία μια πανευρωπαϊκή στρατηγική για την αυτόνομη παραγωγή και διάθεση ιατρικών υλικών και φαρμάκων.

- Να επιταχυνθούν οι ψηφιακές διαδικασίες σε τελωνεία, εφορίες, δημόσια διοίκηση και δικαιοσύνη με ενεργοποίηση της Συμφωνίας του Ταλίν του 2017, για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

- Αναβάθμιση του επιμελητηριακού θεσμού για την παροχή ακόμη υψηλότερων υπηρεσιών στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

[SID:13459363]

Δίνουν εντολή επανεκκίνησης

Το σύνολο των κρουσμάτων σε Γερμανία (φωτογραφία) και Ιταλία πλησιάζει τα 325.000, με τους θανάτους στη Γερμανία να ανέρχονται στους 4.642 (145.743 κρούσματα) και στην Ιταλία στους 23.660 (178.972 κρούσματα, 454 νέοι θάνατοι). Ωστόσο στην Ευρώπη χαλαρώνουν τα περιοριστικά μέτρα (ρεπορτάζ στη σελ. 15), ενώ στις ΗΠΑ (41.837 νεκροί, 784.201 κρούσματα) οι κυβερνήτες των πολιτειών διαφωνούν με τον Τραμπ και οι πολίτες αγανακτούν από τον αποκλεισμό και διαμαρτύρονται με πορείες.

Με όπλα το μοριακό τεστ και τα τεστ αντισωμάτων

Στους 117 οι νεκροί στην Ελλάδα

Σε 2.245 ανήλθαν τα επιβεβαιωμένα κρούσματα κορονοϊού, ενώ σε 117 αυξήθηκαν οι θάνατοι στην Ελλάδα. Ο καθηγητής Λοιμωξιολογίας Σωτήρης Τσιόδρας, τόνισε πως έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα πάνω από 54.344 τεστ για την ανίχνευση του ιού. Στις ΜΕΘ νοσηλεύονται διασωληνωμένοι 61 ασθενείς, οι περισσότεροι από αυτούς είναι άνδρες και έχουν κάποιο υποκείμενο νόσημα, ενώ έχουν λάβει εξιτήριο 44 άτομα από τις ΜΕΘ.

Σε ερώτηση για το αν η χώρα μας θα προβεί σε περισσότερα τεστ του πληθυσμού πριν ληξει η καραντίνα, για να επανέλθουν όλοι στις εργασίες τους ασφαλείς, ο κ. Τσιόδρας μάζεξε ότι το μοριακό τεστ που τόσο πολύ το ακούμε είναι σημαντικό μόνο σε άτομα που έχουν συμπτώματα, γιατί αλλιώς δεν έχει αποτελέσματα. Όσο για το τεστ αντισωμάτων θα γίνεται όπως είπα και στην Ελλάδα στο άμεσο μέλλον, συστήνεται δε και από τον ΠΟΥ, όμως χρειάζεται προσοχή πριν ξεκινήσουμε. Και ο λόγος είναι ότι δεν έχουμε ακόμα στοιχεία αξιοπιστίας. Όταν θα έχουμε αξιόπιστο τεστ τότε θα το χρησιμοποιήσουμε, τόνισε ο καθηγητής. Υπάρχει όμως και μία 3η κατηγορία που θα βοηθήσει εκτός αυτών των δύο, όπως είπε ο καθηγητής, που είναι ο μοριακός έλεγχος για επιδημιολογικό σκοπό, δηλαδή καταγραφή των ατόμων με συμπτώματα στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας για

να έχεις μια εικόνα του ιού στη χώρα.

Στο ακέραιο θα τηρηθούν τα μέτρα μέχρι 27 Απριλίου, επεσήμανε ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκος Χαρδαλιάς, σημειώνοντας ωστόσο πως η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων τήρησε τα μέτρα. Παράλληλα, σημείωσε πως τις τελευταίες ημέρες προσγειώθηκαν στην Ελλάδα 10 πτήσεις από το εξωτερικό με 643 επιβάτες σύνολο, εκ των οποίων μόνο 3 ανιχνεύθηκαν θετικοί στον κορονοϊό. Επιπλέον, η καραντίνα στο πλοίο «Ελ. Βενιζέλος» έληξε και ξεκίνησε η διαδικασία επαναπατριsmού των αλλοδαπών επιβαίνόντων. Τέλος, ανέφερε ότι παρατείνεται μέχρι τις 27 Απριλίου η απαγόρευση κυκλοφορίας στην παραλία της Θεσσαλονίκης.

Διάγνωση ελλείψεων στα συστήματα υγείας

Η πανδημία αποκάλυψε τις συστηματικές ελλείψεις των συστημάτων υγείας σε όλο τον κόσμο, εκτίμησε το G20 κατά την προχθεσινή τηλεδιάσκεψη. «Οι υπουργοί Υγείας παραδέχθηκαν ότι η πανδημία του Covid-19 έφερε στο φως τις συστηματικές αδυναμίες των συστημάτων υγείας. Αποκάλυψε επίσης ότι η διεθνής κοινότητα είναι ευάλωτη στον τρόπο που προλαμβάνει και αντιμετωπίζει την απειλή μιας πανδημίας», επεσήμαναν οι υπουργοί σε κοινή ανακοίνωσή τους.

(SID:13459913-13459870)

WWF Νέα έρευνα «Η απώλεια της φύσης και η έξαρση των πανδημιών»

Πηγή: FREE SUNDAY Σελ.: 36 Ημερομηνία έκδοσης: 18-04-2020
Επιφάνεια: 884.39 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

PLANET

WWF

Νέα έρευνα «Η απώλεια της φύσης και η έξαρση των πανδημιών»

Καθώς η ανθρωπότητα βρίσκεται εν μέσω μιας πρωτοφανούς για τα δεδομένα της εποχής πανδημίας, η οποία έχει πλήξει σε παγκόσμιο επίπεδο τη **δημόσια υγεία**, τις κοινωνίες, αλλά και την οικονομία, το WWF Ιταλίας πραγματοποίησε μια νέα έρευνα («Η απώλεια της φύσης και η έξαρση των πανδημιών») που καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων ώστε να περιορισθεί η πιθανότητα εμφάνισης παρόμοιων πανδημιών στο μέλλον. Στην έρευνα αποτυπώνεται η σύνδεση ανάμεσα στην ανθρωπογενή υποβάθμιση της φύσης (π.χ. παράνομη εμπορία και διακίνηση άγριων ζώων, καταστροφή οικοσυστημάτων) και στην άνοδο των πανδημιών, με το WWF να καλεί τις κυβερνήσεις να υπογράψουν μια παγκόσμια δεσμευτική συμφωνία που θα προωθή μια πιο βιώσιμη και αρμονική σχέση ανθρώπου και φύσης. Ο νέος κορονοϊός δεν είναι ο πρώτος ιός με τον οποίο έρχεται αντιμέτωπη η ανθρωπότητα. Τις τελευταίες δεκαετίες πολλές ακόμα νέες ασθένειες (Εμπολα, AIDS, SARS, νόσος πτηνών κ.λπ.) έχουν κάνει την εμφάνισή τους, θέτοντας την ανθρώπινη υγεία σε κίνδυνο. Πέραν αυτού, όμως, όλες είχαν κάτι κοινό: όλες ήταν ζωονόσοι, δηλαδή ασθένειες που μεταδόθηκαν στον άνθρωπο από κάποιο ζώο, και μάλιστα αρκετές συνδέονται εντέλει με την υπερεκμετάλλευση της φύσης από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, οι οποίες και τελικά βρίσκονται πίσω από την εμφάνιση και εξάπλωση νέων ασθενειών. Μάλιστα, πάνω από 200 ζωονόσοι καταγράφονται διεθνώς και αρκετές έχουν σχετιστεί με περιβαλλοντική υποβάθμιση ή αλλαγή. «Καθώς οι καταστροφικές συνέπειες της σημερινής πανδημίας του κορονοϊού μελετώνται ακόμα, είναι κρίσιμη σημασίας να βρούμε παράλληλα χρόνο για να αναλογιστούμε τη σχέση μας με τη φύση. Είναι μια μοναδική ευκαιρία να δούμε τι μαθήματα έχει να μας διδάξει η τραγική αυτή κρίση, ώστε να αποτρέψουμε παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον. Ένας υγιής πλανήτης είναι το θεμέλιο της δικής μας υγείας και ευημερίας» δήλωσε ο Δημήτρης Καραβέλλας, γενικός διευθυντής του WWF Ελλάς.

Πώς η παράνομη διακίνηση άγριας ζωής & η υποβάθμιση των οικοτόπων συνδέονται με τις πανδημίες

Εδώ και 3,8 δισεκατομμύρια χρόνια οι ιοί, τα βακτήρια και άλλοι μικροοργανισμοί

παίζουν καθοριστικό ρόλο για τη ζωή στη Γη. Όπως τονίζει και η έρευνα, στη συντριπτική τους πλειονότητα είναι οργανισμοί απολύτως αβλαβείς και συχνά ζωτικής σημασίας για την ισορροπία των οικοσυστημάτων, αλλά και την ανθρώπινη υγεία. Όμως δραστηριότητες όπως η κατανάλωση και η παράνομη διακίνηση και εμπορία άγριων ζώων πολλαπλασιάζουν τις πιθανότητες όχι μόνο εμφάνισης νέων παθογόνων παραγόντων αλλά και μετάδοσής τους στον άνθρωπο. Η αιχμαλωσία άγριων ζώων ή η εκτροφή τους σε αιχμαλωσία με σκοπό την εμπορία τους, μια συχνά παράνομη και μη ελεγχόμενη δραστηριότητα, δημιουργεί συνθήκες που διευκολύνουν την ανάπτυξη παλαιών και νέων ζωονόσων και μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην εμφάνιση πανδημιών, με ανυπολόγιστες επιπτώσεις για την υγεία, την κοινωνία και την οικονομία, όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Αντίστοιχα, τα φυσικά οικοσυστήματα είναι ζωτικής σημασίας για την υποστήριξη κάθε μορφής ζωής στον πλανήτη και, ως εκ τούτου, η υποβάθμιση ή η καταστροφή τους θέτει την υγεία και την ευημερία του ανθρώπου σε άμεσο κίνδυνο, καθώς διευκολύνει την ανάπτυξη και διάδοση νέων μολυσματικών ασθενειών. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες έχουν προκαλέσει κατακλυσμιαίες αλλαγές στον πλανήτη μας. Υπολογίζεται, μάλιστα, πως έχουν προκαλέσει αλλοίωση στα 3/4 της χερσαίας έκτασης του πλανήτη και στα 2/3 των ωκεανών, φέρνοντας την άγρια ζωή σε στενότερη επαφή με τον άνθρωπο και διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο τη μετάδοση ασθενειών. Γίνεται, λοιπόν, σαφές πως η προστασία και αποκατάσταση των φυσικών οικοσυστημάτων είναι καθοριστικής σημασίας, προκειμένου να αποφύγουμε στο μέλλον παρόμοιους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία. Με άλλα λόγια, αυτό που τονίζεται στην τελευταία αυτή έρευνα του WWF είναι πως η υγεία του ανθρώπου συνδέεται στενά με την υγεία των άλλων ειδών που ζουν στον πλανήτη, αλλά και συνολικά με την υγεία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, το WWF καλεί τις κυβερνήσεις να υπογράψουν μια «Νέα Συμφωνία για τη Φύση και τον Άνθρωπο», μια παγκόσμια δεσμευτική συμφωνία προκειμένου:

- να μειωθεί κατά 50% το αποτύπωμα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη φύση,
- να σταματήσει η απώλεια φυσικών οικοτόπων,
- να σταματήσει η απώλεια βιοποικιλότητας.

Πηγή: ESPRESSO Σελ.: 12-13 Ημερομηνία έκδοσης: 21-04-2020
Επιφάνεια: 589.78 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 8330
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

«Εως και 200.000 κρούσματα στην Ελλάδα»

» Η νέα μελέτη - σοκ του καθηγητή του Στάνφορντ Γιάννη Ιωαννίδη!

Ο καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Στάνφορντ Γιάννης Ιωαννίδης

Την εκτίμηση ότι ο αληθινός αριθμός κρουσμάτων στην Ελλάδα κυμαίνεται από 100.000 ως και 200.000 εξέφρασε ο Έλληνας καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του πανεπιστημίου Στάνφορντ Γιάννης Ιωαννίδης. Ωστόσο, εξέφρασε την ανάγκη συγκέντρωσης νέων στοιχείων για να μπορεί να μιλήσει με μεγαλύτερη

σιγουριά για τη χώρα μας.

Ο κ. Ιωαννίδης βασίστηκε στη μελέτη τεστ αντισωμάτων που πραγματοποίησε η δική του ερευνητική ομάδα στις ΗΠΑ, αλλά και σε μελέτη στη Γερμανία. Αμφότερες επιβεβαιώνουν ότι ο βαθμός εξάπλωσης του κορονοϊού είναι αρκετά μεγαλύτερος από αυτόν που πιάνει το επίσημο «ραντάρ». Ο έλεγχος ανίχνευσης αντισωμάτων που πραγματοποίησε η ερευνητική ομάδα του κ. Ιωαννίδη, σε δείγμα 3.300 ατόμων, αντιπροσωπευτικό

για τον γενικό πληθυσμό της επαρχίας Σάντα Κλάρα της Καλιφόρνιας, επιβεβαίωσε τις υποψίες ότι η εξάπλωση του Covid-19 είναι πολύ μεγαλύτερη από ό,τι δείχνουν τα επίσημα στατιστικά, κάτι που εκτιμάται ότι συμβαίνει σε όλες τις χώρες.

Η μελέτη, στην οποία χρησιμοποιήθηκαν γρήγορα τεστ αντισωμάτων, δείχνει ότι τα πραγματικά κρούσματα στη Σάντα Κλάρα είναι 50 έως 85 φορές περισσότερα. Εκτιμάται ότι από τους περίπου 2.000.000 κατοίκους είχαν μολυνθεί με τον κορονοϊό

48.000 ως 82.000 και όχι 1.000 που ήταν τα επιβεβαιωμένα κρούσματα στις αρχές Απριλίου.

«Το κύριο μήνυμα είναι ότι η λοίμωξη φαίνεται να είναι 50 ως 85 φορές συχνότερη στην περιοχή απ' ό,τι δείχνουν τα καταγεγραμμένα περιστατικά, άρα και η θνητότητα είναι 50-85 φορές μικρότερη

από ό,τι νομίζαμε. Νομίζω ότι είναι τα καλύτερα δυνατά νέα και φαίνεται να συμφωνούν με προανακοινώσεις άλλων μελετών επιπολασμού από Ιαλία, Γερμανία, Ολλανδία, Δανία και μελέτες καθολικής διαλογής σε αστέγους στη Βοστώνη (36% θετικοί, όλοι ασυμπτωματικοί) και σε εγκύους που γέννησαν στη Νέα Υόρκη (15% θετικές, σχεδόν όλες ασυμπτωματικές).

Αρα, η θνητότητα της λοίμωξης Covid-19 είναι πολύ κοντά στο 0,1% της

γρίπης, αν και φυσικά μπορεί να είναι σαφώς μεγαλύτερη, όταν ένα σύστημα υγείας καταρρέει και δεν μπορεί να φροντίσει ασθενείς, όπως, για παράδειγμα, στο Κουίνς ή στο Μπέργκαμο» λέει ο κ. Ιωαννίδης και προσθέτει για τη χώρα μας: «Αν πρέπει να κάνω μια εικασία, ο πιθανός αριθμός ατόμων που έχουν μολυνθεί στην Ελλάδα είναι κάπου 100.000-200.000, ίσως και μεγαλύτερος, με κάθε επιφύλαξη βέβαια, καθώς χρειαζόμαστε πραγματικά δεδομένα για να ξέρουμε με μεγαλύτερη σιγουριά».

Ο βαθμός εξάπλωσης του ιού είναι μεγαλύτερος από τα επίσημα στοιχεία

Πηγή: ESPRESSO Σελ.: 1,10-11

Ημερομηνία έκδοσης: 21-04-2020

Επιφάνεια: 1312.31 cm² **Αρθρογράφος:**

Κυκλοφορία: 8330

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΠΟΕΔΗΝ

Τα κρούσματα θα κρίνουν

Ο Σωτήρης Τσιόδρας

Λιγοστεύουν τα κρούσματα της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα, καθώς χθες εντοπίστηκαν μόλις δέκα νέα, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό σε 2.245, γεγονός που αναπερώνει τις ελπίδες για σταδιακή άρση της καραντίνας σε μία εβδομάδα, εάν συνεχιστεί η μείωση της καμπύλης.

Όπως ανακοίνωσε χθες ο καθηγητής Σωτήρης Τσιόδρας, το τελευταίο 24ωρο καταγράφηκαν έξι θάνατοι. Μετά τις ανακοινώσεις, έγινε γνωστός ο θάνατος και ενός 86χρονου στο ΑΧΕΠΑ, αυξάνοντας τα θύματα σε 117. Από αυ-

τά, οι 30 ήταν γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες, με διάμεση ηλικία τα 74 έτη, ενώ το 95% είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα ή ηλικία 70 ετών και άνω. Από τα 2.245 επιβεβαιωμένα κρούσματα, 570 θεωρούνται σχετιζόμενα με ταξίδι από το εξωτερικό και 950 είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα. Ακόμη, 61 ασθενείς είναι διασωληνωμένοι στην Εντατική, ενώ 44 έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Ο καθηγητής αναφέρθηκε επίσης στις μελέτες αντισωμάτων, για τις οποίες δημοσιολογήθηκαν προκαταρκτικά αποτελέσματα. Σύμφωνα με αυτά, ο αριθμός των κρουσμάτων μπορεί να είναι σημαντικά μεγαλύτερος από όσα έχουν ανακοινωθεί σε κάποιες χώρες. Επιπλέον, τόνισε ότι φαίνεται να επιβεβαιώνεται η «προτίμηση» του ιού στους άνδρες, ενώ επισήμανε ότι σε πολλούς ασθενείς καταγράφηκαν θρομβώσεις. Όσον

» Μόλις δέκα νέα περιστατικά ανακοινώθηκαν χθες και, εάν συνεχιστεί η μείωση της καμπύλης, θα αρχίσει η σταδιακή χαλάρωση των μέτρων

Ο καθηγητής Χριστόδουλος Στεφανάδης

Η κολχικίνη δίνει ελπίδες

Σε τρεις εβδομάδες θα γνωρίζουν οι Έλληνες επιστήμονες αν η κολχικίνη είναι το φάρμακο που θα θεραπεύει τις βαριές πνευμονίες και τις καρδιοπάθειες που προκαλεί ο κορονοϊός στους ασθενείς. Και σε λιγότερο από έναν χρόνο οι ξένοι επιστήμονες θα γνωρίζουν αν μπορούν να τη χορηγήσουν προληπτικά, όπως δίνουν τα αντιθρομβωτικά φάρμακα.

Τη σχετική εκτίμηση έκανε ο καθηγητής Καρδιολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών Χριστόδουλος Στεφανάδης, διευκρινίζοντας σε δηλώσεις του ότι «η κολχικίνη δεν σκοτώνει τον κορονοϊό, αλλά καταπολεμά και μειώνει τη φλεγμονή που προκαλεί στην καρδιά και στους πνεύμονες του ασθενούς».

Η εκτίμηση του καθηγητή βασίζεται στα πρώτα ελπιδοφόρα αποτελέσματα της μελέτης που πραγματοποιείται εδώ και 15 ημέρες σε 120 Έλληνες ασθενείς. Συγκεκριμένα, φαίνεται ότι η κολχικίνη, που χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια για την αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας, δηλαδή της φλεγμονής του μυοκαρδίου,

“
Δεν σκοτώνει τον ιό, αλλά καταπολεμά τη φλεγμονή στην καρδιά και στους πνεύμονες

αντιμετωπίζει τις βαριές επιπλοκές που προκαλεί ο φονικός ιός.

«Από τη μελέτη που διεξάγουμε έχουμε τα πρώτα ενθαρρυντικά συμπεράσματα. Αυτό που διαπιστώσαμε στους 60 από τους 120 ασθενείς με κορονοϊό, στους οποίους χορηγούμε κολχικίνη, είναι ότι οι δείκτες φλεγμονής CRP πέφτουν στατιστικά σημαντικά, όπως και τα ηωσινόφιλα και ο δείκτης τροπονίνη, που υποδηλώνει βλάβη στο μυοκάρδιο. Αυτά τα στοιχεία μάς δείχνουν ότι η συγκεκριμένη ουσία είναι ένα πολύ σημαντικό φάρμακο για τους ασθενείς με κορονοϊό, οι οποίοι κινδυνεύουν από καταστροφικές επιπλοκές, όπως είναι η κατάρρευση του μυοκαρδίου και του πνεύμονα» δήλωσε ο κ. Στεφανάδης.

Να σημειωθεί ότι πρόκειται για μια διπλή μελέτη, στην οποία συμμετέχουν 120 ασθενείς με σοβαρές επιπλοκές, από τους οποίους οι 60 λαμβάνουν λαμβάνουν και κολχικίνη εκτός από το κοκτέιλ φαρμάκων που τους χορηγείται, ενώ οι άλλοι 60 δεν τη λαμβάνουν.

Την άρση της καραντίνας

αφορά την επόμενη ημέρα, ο κ. Τσιόδρας ανέφερε πως θα απαιτείται μάσκα στους κλειστούς χώρους, όπως άλλωστε γίνεται και στο εξωτερικό και, φυσικά, θα γίνεται στενότερη παρακολούθηση των επιδημιολογικών δεδομένων.

«Παρακολουθούμε και τι κάνουν οι άλλες χώρες και προσπαθούμε να προσαρμόσουμε τα σχέδιά μας» είπε ο καθηγητής, εκτιμώντας πως έχουμε περιορίσει σημαντικά τη διασπορά του ιού, με τον δείκτη R0 να είναι της τάξης του 0,6.

Ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς ανακοίνωσε πως χρειάζεται μεγάλη υπομονή για την άρση των μέτρων. «Τις τελευταίες ημέρες κάναμε ένα βήμα μπροστά... Αν χαλαρώσουμε, μπορεί να ανατραπούν όσα έχουμε πετύχει» είπε, αποτιμώντας την ανταπόκριση των Ελλήνων στα

μέτρα προστασίας τις ημέρες του Πάσχα και χαρακτήρισε το φετινό «διαφορετικό» Πάσχα ως ένα «παράδειγμα συλλογικής υπευθυνότητας».

Ο κ. Χαρδαλιάς ανέφερε ότι τις τελευταίες μέρες έφτασαν στη χώρα μας δέκα πτήσεις με 643 επιβάτες, εκ των οποίων μόλις τρεις βγήκαν θετικοί στον κορονοϊό και ανακοίνωσε ότι, για την αποφυγή συνωστισμού, δίνεται παράταση στην απαγόρευση μετακίνησης στη Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης, που θα παραμείνει κλειστή έως τις 27 Απριλίου τις καθημερινές (από 2 έως 10 το βράδυ) και τα Σαββατοκύριακα (από 10 το πρωί έως 10 το βράδυ).

Ο υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζομάνης ανακοίνωσε πως τις επόμενες μέρες αναμένεται να βρεθούν στους δρόμους κιν-

τές μονάδες που θα κάνουν τεστ στον πληθυσμό, αλλά δεν σχετίζονται με την άρση των μέτρων αποστασιοποίησης. Ως τη Μ. Πέμπτη είχαν προσληφθεί στο σύστημα Υγείας 3.073 άτομα, 381 εκ των οποίων γιατροί.

Χθες σήμανε συναγεμρός στο Κέντρο Βρεφών «Η Μπέτρα» και στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας μετά τον εντοπισμό θετικού κρούσματος σε μια βρεφονηπιακόμο. Το περιστατικό ανιχνεύθηκε στο πλαίσιο των προγραμματισμένων εξετάσεων που πραγματοποιεί στις προνοιακές δομές όλης της χώρας ο ΕΟΔΥ. Όπως αναφέρει η Παινήλνία Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία, κλιμάκιο του ΕΟΔΥ πραγματοποίησε διαγνωστικά τεστ σε όλα τα βρέφη της πτέρυγας στην οποία εργαζόταν η βρεφονηπιακόμος και βρέθηκαν αρνητικά. Ωστόσο, θα επαναληφθούν έπειτα από λίγες ημέρες.

» Επτά θάνατοι το τελευταίο 24ωρο ανέβασαν τον αριθμό των θυμάτων στα 117, ενώ 61 ασθενείς δίνουν τη μάχη τους διασωληνωμένοι στις ΜΕΘ

★ Συναγερμός στο Κρανίδι

Μεγάλη ανησυχία προκάλεσε το μεσημέρι της Δευτέρας στη δομή φιλοξενίας μεταναστών στο Κρανίδι η είδηση ότι 28χρονη έγκυος από τη Σομαλία βρέθηκε θετική στον κορονοϊό.

Σύμφωνα με πληροφορίες, μετανάστες υποστηρίζουν ότι για το κρούσμα ευθύνεται μία καθαρίστρια, η οποία τις προηγούμενες μέρες είχε επίσης διαγνωστεί με τον φονικό ιό και δεν είχε προσέλθει στην εργασία τις τελευταίες 12 μέρες. Για το λόγο αυτό, το ξενοδοχείο ήταν σε καραντίνα από τη Μεγάλη Πέμπτη. Την περιοχή επισκέφθηκαν χθες ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς, ο καθηγητής Σωτήρης Τσιόδρας, ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νότης Μητράκης και ο διοικητής του ΕΟΔΥ Παναγιώτης Αρκουμανέας.

Σύμφωνα με το υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, η 28χρονη βρέθηκε θετική μετά το τεστ στο οποίο υποβλήθηκε στις 19 Απριλίου στο Νοσοκομείο Ναυπλίου, στο οποίο προήλθε για άλλη αιτία, η οποία δεν σχετίζεται με συμπτώματα κορονοϊού. Η κοπέλα διαμένει χωρίς συμπτώματα και σε πλήρη υγειονομική απομόνωση στο δωμάτιό της, στη δομή φιλοξενίας στο Κρανίδι, προστίθεται στην ανακοίνωση. Το κλιμάκιο του ΕΟΔΥ έλαβε δείγματα από τους 470 μετανάστες, καθώς και από τους εργαζόμενους στο Κέντρο Υγείας Κρανιδίου, του ΔΟΜ και της δομής και τα αποτελέσματα αναμένονται.

Διασωληνώθηκε 48χρονος γιατρός στην Πάτρα

Σοβαρή επιδείνωση παρουσίασε η υγεία του 48χρονου γιατρού από το Νεοχώρι, κατίκου Αιτωλικού, ο οποίος ήταν το πρώτο επιβεβαιωμένο κρούσμα κορονοϊού στην Αιτωλοακαρνανία. Ο γιατρός έχει διασωληνωθεί στη ΜΕΘ του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών, όπου νοσηλεύεται από την περασμένη Δευτέρα. Ο γιατρός είχε κάνει το τεστ στο Ρίο την προηγούμενη εβδομάδα και επέστρεψε στην οικία του, έχοντας αρχικά ήπια συμπτώματα. Όταν, όμως, διαπίστωσε πρόβλημα δύσπνοιας, μεταφέρθηκε στο Ρίο, όπου τις προηγούμενες μέρες υποστηριζόταν από συσκευή οξυγόνου. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο 48χρονος, που ζει με την οικογένειά του στο Αιτωλικό, όπου και διατηρεί ιατρείο, φέρεται να προσβλήθηκε από τον ιό μέσω μίας ηλικιωμένης ασθενούς του. Η γυναίκα νωρίτερα είχε δεχθεί επίσκεψη από τους εγγονούς της που διαμένουν

Θετική στον ιό 28χρονη έγκυος από τη Σομαλία

Το hot spot στο Κρανίδι επισκέφθηκαν χθες ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς, ο καθηγητής Σωτήρης Τσιόδρας, ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νότης Μητράκης και ο διοικητής του ΕΟΔΥ Παναγιώτης Αρκουμανέας

Αθήνα και οι οποίοι, σύμφωνα με όσα λένε οι κάτοικοι, ήταν φορείς του ιού.

Θετική βρεφονηπιοκόμος στο Κέντρο Βρεφών «Μπτέρα»

Συναγερμός έχει σημάνει και στο Κέντρο Βρεφών «Μπτέρα», καθώς βρεφονηπιοκόμος του ιδρύματος βρέθηκε θετική στον κορονοϊό. Το περιστατικό ανιχνεύθηκε στο πλαίσιο των προγραμματισμένων εξετάσεων που πραγματοποιεί στις προνοιακές δομές όλης της χώρας ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ). Σύμφωνα με πληροφορίες της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία (ΠΟΕΔΗΝ), κλιμάκιο του ΕΟΔΥ πραγματοποίησε άμεσα τεστ σε όλα τα βρέφη της πτέρυγας στην οποία εργαζόταν η βρεφονηπιοκόμος και τα τεστ βγήκαν

αρνητικά, οπότε θα επαναληφθούν μετά από λίγες ημέρες. Σύμφωνα με την ΠΟΕΔΗΝ, η βρεφονηπιοκόμος τηρούσε τα μέτρα προστασίας ώστε να μη μεταδώσει τον ιό, ενώ τα μέχρι τώρα τεστ που έχουν γίνει σε όλους τους εργαζόμενους των προνοιακών δομών είναι επίσης αρνητικά.

Η διασπορά του ιού έχει περιοριστεί δραστηκά

Την αισιόδοξη διαπίστωση ότι η διασπορά του ιού στην κοινότητα πλέον έχει περιοριστεί δραστηκά έκανε χθες ο λοιμωξιολόγος και εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας Σωτήρης Τσιόδρας, κατά τη διάρκεια της καθημερινής ενημέρωσής του προς τους δημοσιογράφους για την εξέλιξη της πανδημίας του κορονοϊού στη χώρα μας. Ο κ. Τσιόδρας ανακοίνωσε μόλις 10

νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα του φονικού ιού, με το συνολικό αριθμό να ανέρχεται στα 2.245, ενώ γνωστοποίησε 6 νέους θανάτους το τελευταίο 24ωρο. Λίγη ώρα αργότερα, έγινε γνωστό ότι ακόμα ένας συνάνθρωπός μας είχε χάσει τη μάχη για τη ζωή στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ της Θεσσαλονίκης, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των θυμάτων σε 117. Ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας ανέφερε επίσης ότι 61 ασθενείς νοσηλεύονται διασωληνωμένοι και ότι η διάμεση ηλικία τους είναι τα 68 έτη. Επίσης, ενημέρωσε πως 44 ασθενείς έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ. Ο κ. Τσιόδρας είπε επίσης πως μέχρι στιγμής έχουν γίνει στη χώρα συνολικά 54.344 τεστ για το νέο κορονοϊό. «Έχουμε περιορίσει δραστηκά τη διασπορά και το ρθ είναι σε επίπεδα 0,6 και κάτω» είπε ο κ. Τσιόδρας. «Θεωρώ ότι είμαστε σε πάρα πολύ καλή κατάσταση», προσέθεσε.

Και... διατροφολόγος ο Σωτήρης Τσιόδρας

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΙΑ τη σωστή διατροφή εν μέσω πανδημίας και καραντίνας έδωσε χθες ο λοιμωξιολόγος Σωτήρης Τσιόδρας, ο οποίος τόνισε την αξία του, περίφημου όπως τον χαρακτήρισε, Εθνικού Διατροφικού Οδηγού που έχει εκδοθεί ειδικά για ενήλικες. Ο οδηγός, που έχει αναρτηθεί στη σελίδα του υπουργείου Υγείας, δίνει τις απαραίτητες συμβουλές που όλοι οφείλουμε να ακολουθούμε. Μεταξύ άλλων, ο πολυσέλιδος οδηγός που σύστησε ο κ. Τσιόδρας «αναφέρει:

- Προτιμήστε δημητριακά ολικής άλεσης, π.χ., ψωμί ολικής άλεσης, μακαρόνια ολικής άλεσης, αντί για επεξεργασμένα, π.χ., λευκό ψωμί ή λευκά μακαρόνια, γιατί είναι πλούσια σε φυτικές ίνες και άλλα πολύτιμα θρεπτικά συστατικά.
- Αποφεύγετε να καταναλώνετε τις πατάτες τηγανιτές.
- Φροντίστε να καταναλώνετε δημητριακά σε κάθε κύριο γεύμα.
- Προσπαθήστε να καταναλώνετε ποικιλία λαχανικών, διαφορετικών χρωμάτων κάθε ημέρα.

- Καταναλώνετε τα λαχανικά ωμά, όσο συχνότερα μπορείτε, γιατί με το μαγείρεμα χάνουν μέρος από τα θρεπτικά συστατικά τους.
- Προτιμάτε 1-2 φορές την εβδομάδα ένα «λαδερό» φαγητό.
- Εκτός από τα φρέσκα λαχανικά μπορείτε να καταναλώνετε και κατεψυγμένα τυποποιημένα λαχανικά.
- Καταναλώνετε 8-10 ποτήρια υγρών (2-2,5 λίτρα) την ημέρα. Από αυτά, φροντίστε τουλάχιστον τα 6-8 ποτήρια (1,5-2 λίτρα) να είναι νερό.
- Αφεψήματα που περιέχουν καφεΐνη, όπως ο καφές και το τσάι, μπορούν να συμβάλουν στην πρόσληψη υγρών -συνιστάται να μην καταναλώνονται περισσότερο από 400 mg καφεΐνης την ημέρα (π.χ., 3-4 φλιτζάνια καφέ).

Ο καθηγητής Καρδιολογίας
κ. Χριστόδουλος Στεφανιάδης

Ελπίδες από την κολχικίνη **Χορηγήθηκε σε** **60 Έλληνες ασθενείς**

ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΑ ΕΙΝΑΙ τα νέα που έρχονται από το ιατρικό μέτωπο αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της κολχικίνης, φάρμακο που έχει ήδη χορηγηθεί σε 60 Έλληνες ασθενείς που προσβλήθηκαν από το νέο κορονοϊό. Όπως αποκάλυψε ο **καθηγητής Καρδιολογίας Χριστόδουλος Στεφανιάδης**, «τα πρώτα στοιχεία από του ασθενείς μας στην Ελλάδα είναι πολύ ενθαρρυντικά, καθώς παρατηρήσαμε μείωση της φλεγμονής. Η μελέτη σχεδιάστηκε για να δει τι γίνεται με αυτούς που νοσηλεύονται για κορονοϊό και έχουμε υπόνοια ή έκδηλη προσβολή της καρδιάς. Αλλά εάν συμβαίνει αυτό που παρατηρούμε, δηλαδή ότι ρίχνει τη φλεγμονή, πιθανότατα θα χρησιμοποιηθεί και προληπτικά.

Το δεδομένο μας αυτή τη στιγμή είναι ότι νοσοκομειακοί ασθενείς που παίρνουν και κολχικίνη, καταγράφουν σημαντικά στατιστική μείωση της φλεγμονής σε σχέση με αυτούς που δεν παίρνουν, ανεξάρτητα από το αν είχαν προβλήματα καρδιάς» τόνισε ο καθηγητής και προσέθεσε: «Γνωρίζαμε εδώ και χρόνια ότι η κολχικίνη είναι ένα πολύ φθινό αντιφλεγμονώδες φάρμακο, που συμβάλλει στην αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα να το μελετήσουμε στον κορονοϊό».

Ο κ. Στεφανιάδης έχει την επίβλεψη της σχετικής μελέτης με κύριο ερευνητή τον καθηγητή καρδιολογίας Σ. Δευτεράιο και μία ομάδα 100 ερευνητών, καρδιολόγων και λοιμωξιολόγων, υπό την εποπτεία του καθηγητή Π. Γαργαλιάνου.

